

1929

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

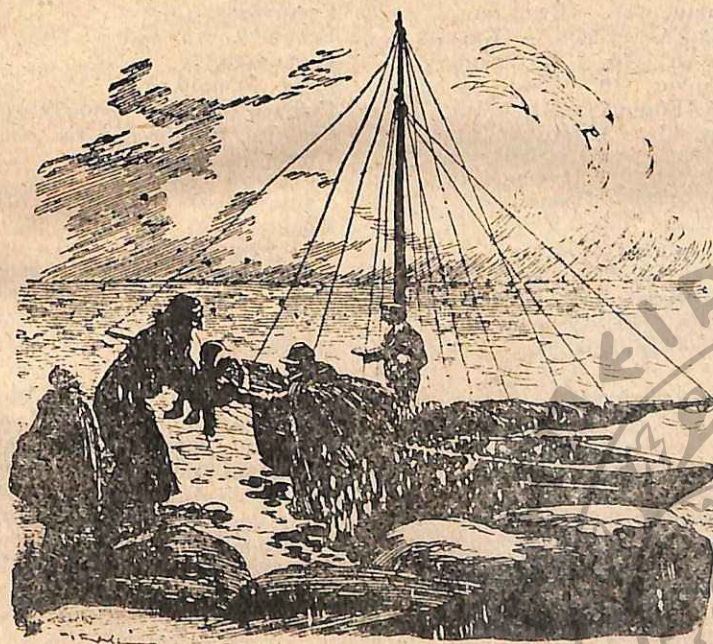
ΔΙΑ

ΠΑΙΔΙΑ, ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

ΙΔΡΥΘΕΝ ΕΝ ΕΤΕΙ 1879

«Τέρπειν ἅμα καὶ διδάσκειν»

ΠΕΡΙΟΔΟΣ Β' - ΤΟΜΟΣ 36^{ος}

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

ΙΔΡΥΤΗΣ ΕΚΔΟΤΗΣ ΚΑΙ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

1
B
50

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΠΕΡΟΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ
ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗΣ ΚΑΙ ΕΚΔΟΣΕΩΝ
ΔΟΡΕΑ 247900/26
ΗΜΕΡΑ 26-4-85
ΑΡΙΘ. 35910

Σελ.
529

304,

Σελ

Σελ

Σελ.

—Μεταξύ συγγραφέων, 45.—Μή φοβάστε...381.—Μιά δουλειά γιὰ τεμπέλη, 594.—Μιά λέξη, 237.— Νουνός (ὁ), 21.—Ὁρκος (ὁ), 302.— Περὶ τῆ συζήτησι, 27.— Πληρώσου, 51.— Πόσο ἀξίζει μιὰ κόττα, 165.— Σοφός (ὁ) κι' ὁ σκύλος του, 69.—Τί ἀφρίζεις.. 211.— Τί δὲν εἶχε ἡ Ἰταλία, 616.— Ὑπογραφή (ἡ) τοῦ κατεργάρη, 341.— Φάντης (ὁ) καὶ τὸ ρετσινόλαδο, 247.— Χαβιάρι (τὸ) 115.—Ω σανά ! 285.

Σελ.

Χριστούγεννα μέσα στὰ χιόνια
Χρυσή (ἡ) πύρα

ΧΡΥΣΟΚΑΡΑΒΟΣ (ὁ) Ἡ ΤΟ ΚΡΥΠΤΟΓΡΑΦΗΜΑ
ΤΟΥ ΘΗΣΑΥΡΟΥ, Μυθιστόρημα ὑπὸ Edgard Poe
(με 20 εἰκόνες) εἰς τὰ φύλλα ἀπὸ τοῦ 19ου μέχρι 31ου.
ΩΣ ΠΟΥ ΝΑ ΒΡῆ ΤΗ ΜΗΤΕΡΑ ΤΗΣ, Μυθιστόρημα
ὑπὸ Charles Richter (με 49 εἰκόνες) εἰς τὰ φύλλα ἀ-
πὸ τοῦ 1ου μέχρι τοῦ 28ου.

Σελ.

39

278

ΠΟΙΗΜΑΤΑ

Ἀγάπη 69
Ἀγκωνάρι καὶ πέτρα 31
Ἀγροτική ἐσπέρα 200
Ἀληθινὴ (ἡ) εὐτυχία 317
Ἀρρωστος στὸ ταβάνι 485
Ἀστέρι (τ') τῶν μάγων 44
Βασίλισσα (ἡ) καὶ τὰ λουλούδια (με
εἰκόνα) 445
Βαπτιστικιά (ἡ) 532
Βορεινὴ λιακάδα 20
Βράδυ 602
Βράδυ στὴ θάλασσα 339
Γριές 152
Δειλινὸ 548
Ἐλαμπε ἀκόμα 437
Ἐλαμπε ἡ μέρα 213
Ἐλπίδες 365
Ἐπίκληση παιδιοῦ σ' ἔν' ἀστέρι 459
Ἐσπερινὸς 147 καὶ 422
Θάνατος (ὁ) τῆς καρδερίνας 134
Καλοκαίρι ἐλληνικὸ 291

Σελ.

Καλύβι καὶ παλάτι
Καλύβι (τὸ) τοῦ ψαρά
Καρδιά μητέρας
Κισσὸς καὶ τριανταφυλλιά
Κοῦρκος καὶ πουλάκι
Κουτσὸς (ὁ) βασιλιάς
Κυπαρίσι (τὸ)
Μαλλιά
Μικρὸς (ὁ) Ἀνδρέας
Μοῖρα
Νεράιδες (οἱ)
Νοέμβριος
Ξανθὸ παιδί
Ὁρφανούλα (ἡ)
Ὅταν βρέχει
Παιδάκι καὶ σοφὸς
Παιδί (τὸ) ποὺ κοιμᾶται
Παιδούλα
Παλιὸ (τὸ) μου σκίτσο
50 χρόνια
Ποντικός καὶ χελώνα

Σελ.

Πουλάκια (τὰ) ποὺ πεθαίνουν 51
Προσευχές 521
Πρωϊνὴ διάθεση 548
Ρητά : 4, 19, 128, 213, 284, 314, 40,
405, 417, 475, 488, 557, 608
Σημερινὸ (τὸ) σου δάκρυ 613
Σκούπα (ἡ) 219
Στὴν Ἀλχη μου 114
Στὸ σταμάτημα τῆς βροχῆς 123
Στοχαστικὸς περίπατος 23
Ταξίδι (τὸ) τῆς ψυχῆς 20
Τοῖχος καὶ κισσὸς 15
Τυφλόμυγα 3
Φόβος (ὁ) τῆς ὀρφάνιας 59
Φυσαρμόνικες 11
Φωτεινὸ διάβα 25
Χαραυγὴ 55
Χίμαιρες 17
Χινοπωριάτικη ἐκδρομὴ 51
Χιόνι 6

Σελ.

51

521

548

608

613

219

114

123

23

20

15

3

59

11

25

55

17

51

6

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΙΑΙ

Ὁ τόμος οὗτος περιέχει 385 εἰκόνες καὶ κοσμήματα.

Ἡ ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Συνιστώμενον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας ὡς τὸ κατ' ἔξοχὴν παιδικὸν περιοδικὸν σύγγραμμα, ἀληθεὶς παρασχὼν εἰς τὴν χώραν ἡμῶν ὑπηρεσίας, καὶ ὑπὸ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως ὡς ἀνάγνωσμα ἄριστον καὶ χρησιμώτατον εἰς τοὺς παῖδας.

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΗΣ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ : Ἐτησίᾳ δραχμᾶς 10). Ἐξάμηνος
δραχ. 55. Τρίμηνος δραχ. 30.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ : Αἰγύπτου γρόσια διατμ. 50.—
Αμερικῆς δολλάρια 4. — Ἀγγλίας καὶ ὅλων ἐν γένει
ἄν ἄλλων Κρατῶν σελλίνια 10.

Ἐξάμηνιοι καὶ Τρίμηνιοι ἀναλόγως.

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΔΡΥΘΗ ΤΩ 1879

ΙΔΡΥΤΗΣ - ΕΚΔΟΤΗΣ ΚΑΙ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΗΣ

Ἀρχίζει τὴν 1ην Δεκεμβρίου, ἀλλ' αἱ συν-
δρομαὶ ἀρχίζουν τὴν 1ην οἰουδμήποτε μηνός.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ὁδὸς Εὐριπίδου ἑριθ. 42, παρὰ τὸ Βαρβάκειον.

Περίοδος Β'.—Τόμος 36ος

Ἐν Ἀθήναις, 1 Δεκεμβρίου 1928

Ἔτος 51ον.—Ἀριθ. 1

ΕΥΤΥΧΙΣΜΕΝΑ ΠΑΙΔΙΑ

Τί παρουσιάζει αὐτὴ ἡ ὡραία ζωγραφία; Γιατὶ αὐτὰ τὰ παιδιά γελοῦν τόσο χαρούμενα; Μὴν εἶναι Διαπласόπουλα ποὺ πῆραν κουδούνια καὶ βγῆκαν νὰ ὑποδεχθοῦν τὴ δωδεκάσέλιδὴ «Διάπλασι» τοὺς; —ὦ, ναί! φαντάζομαι πὺς ἔτσι χαρούμενα καὶ γελαστὰ θὰ εἶναι σήμερον τὰ Διαπласόπουλα ὅλα. Αὐτὰ ὅμως ποὺ βλέπετε ἑδῶ, εἶναι παιδιά τῆς Ἑλβετίας, χωριατόπουλα τοῦ Ἐγκαντίν.

Τί εὐτυχισμένα, ἀλήθεια! Κοιτάξτε τα... Κρατοῦν κυπριά, τροκάνες, κουδούνια, ἀπὸ τίς ἀγελάδες ἐκεῖνες ποὺ τόσο τὰ καλοτρέφουν. Εἶναι παιδιά κτηνοτρόφων, λένε τὰ «Κάλαντα τοῦ Μάοιτη» σ' ἐν' ἀγρο-
τικῷ πανηγύρι. Καὶ γελοῦν, γελοῦν, ὅλο χαρὰ... Δὲν ὑπάρχουν ἴσως στὸν κόσμον πὺς εὐτυχισμένα παιδιά ἀπὸ τὰ χωριατόπουλα τῆς Ἑλβετίας!...

ΛΟΥΚΙΑΝΟΣ ΧΑΡΜΟΣΕΥΝΟΣ

ΟΙ ΚΑΛΤΣΟΒΕΛΟΝΕΣ

ΔΙΗΓΗΜΑ

Ήταν μιὰ φορά τέσσερις καλτσοβελόνες. Πάνε πολλά χρόνια τώρα πού ή γιαγιά τις αγόρασε από τὸ ἐμπορικὸ, ὅπου βρίσκονταν κλεισμένες μέσα σ' ἕνα κουτί, μαζί με πολλές ἄλλες ἀδελφές τους. Καὶ μαζί μ' αὐτὲς εἶχε ἀγοράσει ἡ γιαγιά νήμα φιλό, τριανταφυλλί καὶ ἄσπρο, γιὰ νὰ πλέξη καλτσάκια γιὰ τὸ μικρὸ της ἐγγονάκι. Καὶ μόλις βρέθηκαν οἱ καλτσοβελόνες ἀνάμεσα στὰ προκομμένα χέρια τῆς γιαγιάς, ἄρχισαν νὰ δουλεύουν με ὀρεξὴ καὶ νὰ τραγουδοῦν ἕνα χαρούμενο καὶ ζωηρὸ τραγουδάκι, γιὰ νὰ τὴν εὐχαριστήσουν πού τις ἐπῆρε ἀπὸ τὴ σκοτεινὴ φυλακὴ τους καὶ τις ἔβγαλε στὸ φῶς καὶ στὸν ἀέρα.

— Κλίκ, κλάκ! κλίκ, κλάκ! τραγουδοῦσαν οἱ καλτσοβελόνες. Ὡς δουλεύουμε γρήγορα, ἀδελφούλες μου, γιὰ νὰ τελειώσουμε τὰ ὁμορφα τριανταφυλλένια καλτσάκια γιὰ τὸ ὁμορφο τριανταφυλλένιο κοριτσάκι. Πῶς θὰ χαρῇ ὅταν θὰ τὰ φορέσῃ! Θὰ γελάσῃ καὶ θὰ χτυπήσῃ τὰ χεράκια του, καὶ θὰ τρέξῃ, καὶ θὰ περῇ, καὶ θὰ τὰ χαλάσῃ γρήγορα τὰ καλτσάκια του, ἀλλὰ ἐμεῖς εἴμαστε ἔδω καὶ θὰ τοῦ πλέξουμε ἀμέσως ἄλλα.

Καὶ οἱ βελόνες τραγουδοῦσαν καὶ δούλευαν ζωηρὰ κι' ἀκούραστα, καὶ τὸ νήμα ἔφευγε ἀπ' τὸ κουδάρι καὶ περνοῦσε ἀνάμεσα ἀπ' τὰ χέρια τῆς γιαγιάς κι' ἀνάμεσα ἀπ' τὴς γυαλιστερές βελόνες, καὶ γίνονταν καλτσάκι τριανταφυλλί καὶ ἄσπρο. Καὶ τελείωσαν τόσο γρήγορα τὰ καλτσάκια, πού ἦταν ν' ἀπορρίψῃ, κι' ἔγιναν τόσο ὁμορφα, πού ἔλεγε πῶς τὰ πλέκανε νεράιδες.

Ὅσοι πλέκανε οἱ βελόνες κι' ἄλλα καλτσάκια κόκκινα καὶ γαλάζια καὶ ἄσπρα με χρωματιστὲς λουρίδες, γιὰ τὸ ἴδιο τὸ παιδάκι καὶ με τὴν ἴδια ὀρεξὴ καὶ προκοπή. Κι' ὅταν τὸ συρτάκι τοῦ παιδιοῦ γέμισε καὶ δὲν χωροῦσε πιά ἄλλα καλτσάκια, τότε οἱ καλτσοβελόνες ἄρχισαν νὰ δουλεύουν γιὰ τοὺς μεγάλους. Ἐπλεξαν καλτσες γιὰ τὸν πατέρα ἀπὸ νήμα σκοῦρο καὶ χοντρό, γιὰ νὰ τις φορῇ ὅταν περπατῇ στὴ δουλειά του. Τώρα τὸ τραγούδι τους ἦταν πὺ σθερὰ καὶ ἡσυχὸ κι' ἡ δουλειά τους ἦταν πὺ πολλή.

— Κλίκ, κλάκ! κλίκ, κλάκ! τραγουδοῦσαν οἱ καλτσοβελόνες. Ὡς δουλεύουμε, ἀδελφούλες μου; νὰ κάνουμε καλτσες γιὰ τὸν πατέρα πού πάει καὶ δουλεύει καὶ κουράζεται καὶ φέρνει τὸ ψωμὶ τοῦ σπιτιοῦ καὶ ὅλα τὰ καλά, καὶ φέρνει καὶ τὸ νήμα πού πλέκουμε τίς καλτσες. Νὰ τοῦ τίς κάνουμε γερὰς καὶ μαλακές, γιὰ νὰ μπορῇ νὰ ἐργάζεται ἀσπὰ κι' εὐχάριστα.

Κι' οἱ βελόνες δούλευαν χαρὶς διακοπὴ γιὰ νὰ πλέξουν τίς καλτσες τοῦ πα-

τέρα, μ' ὅλο πού ἦταν πὺ μεγάλες ἀπ' τίς καλτσες τοῦ παιδιοῦ κι' ἤθελαν περὶ σσότερο καιρὸ γιὰ νὰ τελειώσουν. Μὰ οἱ βελόνες, σὰν τοὺς καλόκαρδους ἐργάτες πού δὲν τοὺς λείπει τὸ τραγούδι ἀπὸ τὰ χεῖλιά τους, τέλειωναν κι' αὐτὲς τίς καλτσες τραγουδώντας κι' ἐπλεξαν κι' ἄλλες, κι' ἄλλες.

Σὲ λίγο ὅμως κοντοζύγωνε ὁ χειμῶνας καὶ τῆς γιαγιάς τὰ πόδια ἄρχισαν νὰ κρυώνουν. Τώρα οἱ βελόνες πλέκουν καλτσες μάλλινες, μαῦρες καὶ μακριές γιὰ τὴν γιαγιά. Δούλευαν ἀπαλὰ καὶ σιγανὰ καὶ τὸ τραγούδι τους ἦτανε τώρα ἡσυχὸ καὶ πὺ ἀργό.

— Ἀδελφούλες μου, ἔλεγαν ἡ μιὰ στὴν ἄλλη, τῆς γιαγιάς τῆς καϊμένης τὰ πόδια πονοῦν καὶ κρυώνουν. Ὡς κάνουμε τίς καλτσες τῆς ὅσο πὺ ζεστὲς καὶ μαλακὲς μποροῦμε, γιὰ νὰ εὐχαριστιέται ἡ καϊμένη ὅταν τίς φοράει καὶ νὰ μὴ νοιώθει οὔτε κρύο οὔτε πόνο.

Κι' οἱ βελόνες ἔδωξαν ὅλη τὴν προκοπή τους γιὰ τίς καλτσες τῆς γιαγιάς, ἀλλὰ αὐτὲς ἦταν μακριές κι' ἀργοῦσαν. Καὶ καμμιά φορά οἱ καλτσοβελόνες τρώμαζαν νομίζοντας πῶς δὲ θὰ τέλειωναν ποτέ, ἀλλὰ ὕστερα ἔπαιρναν πάλι κουράγιο καὶ ξανάρχιζαν τὴ δουλειά τους.

— Ντροπὴ μας, ντροπὴ μας, ἔλεγαν, νάχουμε πλέξει τόσες καλτσες γιὰ τοὺς ἄλλους καὶ νὰ τρομάζουμε νὰ πλέξουμε ἕνα ζευγάρι γιὰ τὴν γιαγιά πού μας δουλεύει. Γρήγορα, γρήγορα νὰ τελειώνουμε, γιατί ἔρχεται χειμῶνας καὶ πρέπει νάχει ἡ γιαγιά τὰ πόδια τῆς ζεστά.

Κι' ἀλήθεια, ἔβαλαν ὅλη τὴν προκοπή τους οἱ βελόνες καὶ τέλειωσαν γρήγορα τὴ δουλειά τους, κι' ὅταν ἄρχισαν τὰ κρύα, φόρεσε ἡ γιαγιά καινούργιες καλτσες ζεστὲς καὶ μαλακὲς, καὶ τὰ πονεμένα τῆς πόδια ἀναπαύθηκαν.

Τὰ χέρια ὅμως τῆς γιαγιάς δὲν ἤθελαν νὰ ξεκουραστοῦν οὔτε στιγμὴ, μὰ οὔτε κι' οἱ καλτσοβελόνες. Ὡς, τώρα ἔπρεπε νὰ πλέξουν καλτσες γιὰ τὸ γιό πού ἔλειπε μακριὰ στὰ ξένα τόσα χρόνια! Τώρα οἱ βελόνες ἐπλεκαν με περὶ σσότερη ἀγάπη καὶ με πὺ μεγάλη προσοχὴ ἀπὸ κάθε ἄλλη φορά. Κι' ἔλεγαν στὸ νήμα πού περνοῦσε ἀνάμεσά τους καὶ γινόνταν καλτσά, νὰ πῇ στὸ λεθόντη πού ἔλειπε, πόσο τὸν εἶχε ἀποθυμήσει καὶ πονέσει ἡ γιαγιά καὶ πόσο λαχταροῦσε νὰ τὸν ξαναἰδῇ. Κι' ἐπλεκαν τίς καλτσες ὁμοφροστολισμένες με πλουμῖδια καὶ χρωματιστὰ λουρίδια, γιὰ νὰ φαντάζονταν περὶ σσότερο ἀπὸ τίς ἐτοιμες πού πουλοῦν στὴν ξενιτιά, καὶ νὰ θυμίζουν στὸν ξενιτεμένο τὴν πατρίδα του. Κι' οἱ καλτσες ἔγιναν ἴδιες κι' ἀπαράλλαχτες μ' ἐκεῖνες πού εἶχε δώσει ἡ γιαγιά στὸ γιό της γιὰ νὰ πάρῃ μαζί του ὅταν ἔφευγε. Τάχα δὲν θὰ τὸ θυμόταν αὐτὸ ὅταν θὰ τις ἔβλεπε καὶ δὲν

θάνανε μέσα του ὁ καῖμος γιὰ νὰ γυρίσῃ πίσω καὶ νὰ μὴν ξαναπαίει πιά στὴν ξενιτιά;

Κι' ἔτσι, οἱ καλτσοβελόνες δούλευαν ἀκούραστα καιροὺς καὶ καιροὺς. Ἐπλεξαν καλτσες γιὰ παιδιὰ καὶ γιὰ μεγάλους, γιὰ νιούς καὶ γιὰ γριές, κι' ἐξακολουθοῦσαν κάτω ἀπὸ τὰ προκομμένα χέρια τῆς γιαγιάς νὰ τρέχουν ἀκατάπαυστα καὶ νὰ λένε τὸ ρυθμικὸ τους τραγούδάκι. Γιὰ ὅποιον δὲν καταλάβαινε τὴ γλῶσσα τους, τὸ τραγούδάκι αὐτὸ δὲν ἦταν παρὰ ἕνας ἥχος μονότονος καὶ κουραστικὸς. Ἡ γιαγιά ὅμως ἐννοιωθε τί λέγανε, ὅπως κι' οἱ καλτσοβελόνες ἐννοιωθάν τί συλλογιζόταν ἡ γιαγιά. Καὶ τὸ τραγούδι τους τὸ ρυθμίζαν σύμφωνα με τίς σκέψεις τῆς γιαγιάς.

Ἦρθε μιὰ μέρα ὅμως πού οἱ καλτσοβελόνες ἔμειναν ξεχασμένες μέσα στὸ συρτάρι τοῦ κομποῦ, με μισοτελειωμένη τὴν καλτσά πού ἐπλεκαν καὶ τὸ κουδάρι καρφωμένο πάνω τους. Πολὺν καιρὸ περίμεναν νὰ ἔρθῃ ἡ γιαγιά καὶ νὰ τις βάλῃ πάλι νὰ δουλέψουν. Μὰ ἐκεῖνη δὲν ἔρχόταν. Εἶχαν τόση ὀρεξὴ νὰ τελειώσουν τὴν καλτσά μόνες τους καὶ νάρθῃ νὰ τὴν εὕρῃ ἔτοιμη ἡ γιαγιά ὅταν θὰ τις ξαναθυμόταν ὅσο ὅμως κι' ἂν τὸ ἐπιθυμοῦσαν αὐτὸ τὸ πράγμα, δὲν μποροῦσαν νὰ τὸ καταφέρουν.

Κι' ἐξακολουθοῦσαν νὰ μένουν ἐκεῖ, λησμονημένες μέσα στὸ σκοτάδι, κι' ἄρχισαν νὰ σκουριάζουν σιγὰ-σιγὰ. Ἡ σκοτεινιά κι' ἡ σκουριά πού τις σκέπαζε, τις ἔφερνε ὕπνο, καὶ χωρὶς νὰ τὸ καταλάβουν κι' αὐτὲς, ἀποκοιμήθηκαν. Πόσον καιρὸ κράτησε αὐτὸς ὁ ὕπνος; Δὲν θυμούνται. Ξέρουμε ὅμως πῶς μιὰ μέρα ἐννοίωσαν τὸ παλιὸ συρτάρι νὰ νοίγῃ καὶ νὰ τὸ πλημμυρίξῃ τὸ φῶς κι' ὁ ἀέρας. Ἀπὸ πάνω τους ἦταν σκυμμένες δυὸ μορφές πού φαίνονταν γυναικῆς, ἀλλὰ καὶ πάλι τόσο ἀλλαγμένες!

— Μητέρα, εἶπε ἡ μιὰ μορφὴ, μητέρα, τί εἶνε αὐτὸ ἔδω;

— Αὐτὲς, παιδάκι μου, εἶπε ἡ ἄλλη, εἶναι οἱ καλτσοβελόνες τῆς γιαγιάς σου τῆς καϊμένης, αὐτὲς πού αγόρασε γιὰ νὰ σοῦ πλέξῃ τὰ πρῶτα σου καλτσάκια. Κοίταξε, ἔχει κιόλας ἀρχινισμένη τὴν καλτσά πού ἤθελε νὰ στείλῃ τοῦ θεῖου σου στὴν ξενιτιά, κι' ὅπως τὴν εἶχε ἀφήσει ἔδω μέσ' στὸ συρτάρι, ἔτσι ἔμεινε.

— Ἀχ, μητέρα, εἶπε τὸ κοριτσάκι, πόσο θὰ ἤθελα νὰ μάθω κι' ἐγὼ νὰ πλέκω, γιὰ νὰ τέλειωνα τίς καλτσες τοῦ θεῖου καὶ νὰ τοῦ τίς στείλω! Δὲν θὰ χαρῇ πολὺ; Τί λές;

— Καὶ βέβαια θὰ χαρῇ πολὺ, κορούλα μου, εἶπε ἡ μητέρα κι' ἀγκάλιασε τὸ κοριτσάκι. Θέλεις νὰ σοῦ μάθω ἐγὼ νὰ πλέκῃς;

— Ὠ, ναι, μαννούλα μου! εἶπε τὸ

κοριτσάκι με χαρὰ καὶ χτύπησε τὰ χέρια του.

Κι' οἱ καλτσοβελόνες ἄρχισαν πάλι νὰ δουλεύουν καὶ νὰ τραγουδοῦν κάτω ἀπὸ τ' ἄμαθα χεράκια τῆς μικρῆς. Ἀλήθεια στὴν ἀρχὴ ἦταν ἀκόμη μωδιασμένες κι' ἀργοκίνητες ἀπὸ τὸν ὕπνο καὶ προχωροῦσαν πολὺ σιγὰ. Εἶχαν ὅμως τόση ὀρεξὴ νὰ μάθουν τὸ κοριτσάκι νὰ πλέκῃ καὶ νὰ τελειώσῃ τίς καλτσες τοῦ ξενιτεμένου, πού γρήγορα τινάξανε τὴ νύστα ἀπὸ πάνω τους κι' ἄρχισαν πάλι νὰ δουλεύουν ὅπως πρῶτα. Μόνον πού τώρα τὸ τραγούδι τους ἦταν ἀλλοιότυπο, πολὺ πὺ ἀργὸ καὶ σιγανὸ ἀπ' τῆς γιαγιάς. Καὶ δὲν μιλοῦσαν μόνο μεταξύ τους οἱ καλτσοβελόνες· μιλοῦσαν καὶ στὸ κοριτσάκι. Τοῦ ἔλεγαν γιὰ τὴν καϊμένη τὴν γιαγιά, πού ἦταν τόσο προκομμένη καὶ δὲν τις ἀφίνε ὅλη μέρα ἀπὸ τὰ χέρια τῆς κι' ἐπλεκε καλτσες γιὰ ὅλη τὴν οἰκογένεια. Τῆς ἔλεγαν με τί χαρὰ εἶχε πλέξει ἡ γιαγιά τὰ πρῶτα τῆς καλτσάκια, καὶ με τί φροντίδα τίς καλτσες τοῦ πατέρα καὶ τῆς μητέρας, καὶ με τί λαχτάρια τίς καλτσες τοῦ ξενιτεμένου θεῖου, αὐτοῦ τοῦ ἴδιου πού θὰ τέλειωνε τώρα τὸ κοριτσάκι τὴν καλτσά πού εἶχε ἀρχίσει νὰ τοῦ πλέκῃ ἐκεῖνη. Ἐλεγαν στὸ κοριτσάκι πῶς ἔπρεπε κι' ἡ ἴδια νὰ δουλέψῃ μ' ἀγάπη καὶ με γρηγοράδα καὶ με ὀρεξὴ, καὶ νὰ μοιάσῃ τῆς γιαγιάς. Καὶ βλέποντας πῶς ἦταν ἀκόμη ἄμαθο κι' ἀδέξιο, τὸ βοηθοῦσαν καὶ τοῦ ἔδειχναν τὰ λάθη του καὶ τοῦ ἔδιναν χίλιες καλὲς συμβουλές. Κι' ὅλ' αὐτὰ τὰ ἔκαναν τραγουδώντας: Κλίκ, κλάκ! κλίκ, κλάκ! Καὶ ὦ, θαῦμα! Τὸ κοριτσάκι καταλάβαινε τὸ τραγούδάκι τους. Ἀκουγε με συγκίνηση ὅσα τῆς λέγανε γιὰ τὴν γιαγιά, κι' ἀκολουθοῦσε προσεκτικὰ τίς συμβουλές τους. Καὶ ἀπὸ τότε οἱ καλτσοβελόνες δὲν ξεανακοιμήθηκαν.

ΓΕΩΡΓΙΑ ΤΑΡΣΟΥΛΗ

ΧΙΛΙΑ ΜΥΡΙΑ

Η ΚΥΡΑΤΣΑ

Τὸν παλιὸ καιρὸ, στὴν Πόλῃ, μιὰ κυράτσα ἀγράμματη, βλέποντας ἄλλες, γραμματισμένες, νὰ κρατοῦν στὴν ἐκκλησιὰ χρυσοδεμένα βιβλιάρια καὶ νὰ κλησιὰ χρυσοδεμένα βιβλιάρια καὶ νὰ παρακολουθοῦν τὴ λειτουργία σιγοδιαβάζοντας σ' αὐτά, ζήλεψε.

«Θὰ πάρω κι' ἐγὼ μιὰ ὥραία Σύνοψη, συλλογίστηκε. Τί πῶς δὲν ξέρω γράμματα; Θὰ κάνω πῶς διαβάσω καὶ θάναί τὸ ἴδιο!»

Πῆρε λοιπὸν μιὰ ὥραία Σύνοψη, πῆγε στὴν ἐκκλησιὰ, τὴν ἀνοίξε ὅπου ἔφτασε, κι' ἄρχισε νὰ σταυροκοπιέται καὶ νὰ κουνά τὰ χεῖλιά της σὰ νὰ διαβάζε, κρυφοκοιτάζοντας καὶ τίς διπλανάς, γιὰ νὰ βλέπῃ τὴν ἐντύπωση...

«Ἀμέ; τί νομίζετε; συλλογιζόταν θριαμβευτικὰ τοῦ λόγου σας μόνο θὰ δια-

βάζετε; Ξέρουμε καὶ μεῖς... τὸν τρόπο!»

Οἱ διπλανάς της ὅμως δὲν ἄργησαν νὰ παρατηρήσουν, πῶς ἡ κυράτσα-Περμαθούλα κρατοῦσε τὴ Σύνοψή της... ἀνάποδα! Κατάλαβαν τὸ κόλπο τῆς κι' ἄρχισαν νὰ κρυφομιλοῦν, νὰ γνέφονται, νὰ τὴν κοροϊδεύουν.

Μιὰ ἀπ' αὐτὲς, καλὴ γυναίκα, τὴν λυ-

πήθηκε. Καὶ σκύδοντας στ' αὐτὴ τῆς ψιθύρισε:

— Κυράτσα-Περμαθούλα... τὸ βιβλίο σου... τὸ κρατεῖς ἀνάποδα...

— Οὐ! οὐ! κάνει ἀμέσως ἡ κυράτσα-Περμαθούλα κοκκινίζοντας καὶ σταυροκοπούμενη. Τὰ καταραμένα τὰ παιδιὰ μου μετὰ τὸ γύρισαν!...

Ο ΑΝΑΝΙΑΣ

ΘΗΡΙΟΤΡΟΦΕΙΟΝ ΤΟΤΟΥ ΚΑΙ ΣΥΝΤΡΟΦΙΑΣ

| ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΓΙΑ ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ |

Α'.

Τὴν ἀνοιξή, στὴ μεγάλη πόλῃ ὅπου μένει ὁ Τοτός, πῆγε ἕνα Θηριοτροφεῖο. Εἶχε λιοντάρια, τίγρηδες, μιὰ καμηλοπάρδαλη, ἕναν ἐλέφαντα καὶ πληθὺς μαϊμούδες. Εἶχε κι' ἕνα θηριοδαμαστή, πού ἔκανε μετὰ τὰ θηρία ἕνα σωρὸ παιχνίδια. Εἶχε κι' ἕναν ἀρπακίκο πού ὀδηγοῦσε τὸν ἐλέφαντα.

Μιὰ Κυριακὴ, ἐπειδὴ ὁ Τοτός εἶχε καθήσει φρόνιμος ὅλη τὴν ἐβδομάδα

κι' εἶχε πάρει πολὺ καλοὺς βαθμοὺς στὸ σχολεῖο, οἱ γονεῖς του τὸν πῆγαν νὰ ἰδῇ τὸ Θηριοτροφεῖο. Ὡς, τί μεγάλη ἐντύπωση πού τοῦ ἔκαμε! Μὰ γιὰ φαντασθῇτε, νὰ βλέπῃ ζωντανά, μέσα σὲ κλουβιά ἢ ἐλεύθερα, ὅλα ἐκεῖνα τὰ ζῶα, πού δὲν τὰχε ἰδεῖ ὅς τότε παρὰ ζωγραφισμένα στὸ βιβλίο του!

Νὰ ποῦμε τὴν ἀλήθεια, στὴν ἀρχή, φοβήθηκε λιγάκι τὰ λιοντάρια καὶ τίς τίγρηδες. Ὡστόσο ὅμως ὅταν τοῦ εἶπε ὁ πατέρας του πῶς ἦταν ἀδύνατο νὰ σπάσουν τὰ σιδερένια κάγκελα τῶν κλουβιῶν καὶ νὰ πεταχτοῦν ἔξω. Ἐπειτα ἦταν ἐκεῖ κι' ὁ θηριοδαμαστής, ἕνας γερός ἄνθρωπος με πράσινη στολή, με πιστόλι καὶ με καμπακὶ στὸ χέρι, πού τὰ θηρία τὸν φοβόνταν πολὺ.

Ὅταν μάλιστα ὁ θηριοδαμαστής ἔπαιρνε ἕνα μακρὸ σιδερένιο καμάκι, πού οἱ ἄκρες του ἦταν κόκκινες, σὰ νὰ εἶχαν βγεῖ ἀπ' τὴ φωτιά, λιοντάρια καὶ τίγρηδες ἔτρεμαν καὶ ζάρωναν ἀπὸ φόβο μεγάλο.

— Μὰ γιατί κάνουν ἔτσι, ἀμα βλέπουν αὐτὸ τὸ καμάκι; ρώτησε ὁ Τοτός.

Κι' ὁ πατέρας του τοῦ ἐξηγήσε:

— Γιατί ὁ θηριοδαμαστής, ὅταν τὰ γύναιζε, τὰκαψε πολλὰς φορές με ἀληθινὰ πυρρῶμένο καμάκι. Τὰ θηρία τὸ θυμούνται. Καὶ ἂν κι' αὐτὸ πού κρατεῖ τώρα εἶναι μόνο κοκκινοβαμμένο σὲς ἄκρες, τὰ θηρία νομίζουν πῶς εἶναι τὸ πυρρῶμένο, πῶς θὰ τὰ κάψῃ, καὶ ζαρώνουν ὅπως τὰ βλέπεις.

(Ἀκολουθεῖ)

Η ΚΥΡΑ-ΜΑΡΘΑ

ΑΘΗΝΑΙ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

Η ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ

Αγαπητοί μου.

ΝΑΣ καλός μας φίλος με παρακαλεί να του εξηγήσω τι ακριβώς είναι η λεγόμενη «πνευματική ιδιοκτησία». Και του απαντώ με ανοιχτό γράμμα, γιατί υποθέτω πως πολλοί από σας δεν θα το ξέρουν και θα ήθελαν επίσης να το μάθουν.

Ένα σπίτι. Αυτό αποτελεί ιδιοκτησία υλική. Γιατί αποτελείται κι' από υλικά: το οικόπεδο, που είναι γή και αέρας, τις πέτρες, τα τούβλα, τα μάρμαρα, τα σίδηρα και καθεξής. Έχει όμως και το σπίτι, το κτίριο, κάτι που δεν είναι υλικό: το σχέδιό του. Αυτό το έκαμε με το πνεύμα του, με το νου του, με τη φαντασία του, με το γούστο του, με την τέχνη του, ένας αρχιτέκτονας, ένας καλλιτέχνης, (και μεγάλος μάλιστα, όταν το κτίριο είναι Παρθενώνας). Το σχέδιο του κτιρίου αποτελεί ιδιοκτησία πνευματική.

Ένα βιβλίο. Κι' αυτό αποτελεί μιά ιδιοκτησία υλική. Γιατί υλικό είναι: χαρτί, καρτόνι, πανί, πετσό, μέταλλο καμμιά φορά, κόλλα, χρυσάλοιφη και καθεξής. Το αγοράζεις από το βιβλιοπωλείο, το βάζεις στη βιβλιοθήκη σου, είναι δικό σου. (Και τί χαρά σου, αν είναι ένας χρυσόδετος τόμος Διαπλάσεως!) Αλλά και το βιβλίο έχει κάτι που δεν είναι δικό σου. Για να γίνη, κάποιος το έγραψε, κάποιος το έβγαλε από το νου του, κάποιος έγραψε πνευματικώς. Και το βιβλίο, ως περιεχόμενο, είναι πνευματική ιδιοκτησία του συγγραφέα του.

Το ίδιο μιά ζωγραφιά. Ένα άγαλμα, ένα μουσικό κομμάτι, ένα θεατρικό έργο. Τ' αγοράσατε, τ' έχετε, είναι δικά σας. Ως πνευματική όμως ιδιοκτησία, το καθενα ανήκει στο ζωγράφο του, στο γλύπτη του, στο μουσικό του, στο συγγραφέα του. Έσθ' που έχεις το θεατρικό έργο σε βιβλίο, αγοράσμένο, μπορείς να το διαβάσεις, να το δανείσεις, να το χαρίσεις, να το πουλήσεις. Ένα μόνο δεν μπορείς: να το παίζεις στο θέατρο. Πρέπει να σου δώση την άδεια ο συγγραφέας, πρέπει να κάμης μαζί του μιά συμφωνία. Επίσης δεν μπορείς να ξανατυπώσεις το βιβλίο αυτό, ή οποιοδήποτε άλλο, ούτε να ν α πα ρ α γ ά γ ης σε πολλά αντίτυπα τη ζωγραφιά και να τ' α που λ ας, ούτε να κάμης άλλα όμοια άγαλματα, ούτε να ξανατυπώσεις το μουσικό κομμάτι ή να τ' α πα ί ζ ης σε δημόσια συναυλία. Γι' αυτά όλα απαιτείται ή άδεια εκείνων που έχουν την πνευματική ιδιοκτησία αυτών των έργων.

Και τώρα μπορούμε να δώσουμε τόν όρισμό: Πνευματική ιδιοκτησία αποτελούν τ' έργα του πνεύματος, που ως ιδέες ανήκουν στον πνευματικό εργάτη.

Κανένας δεν έχει το δικαίωμα να πάρη αυτήν την ιδέα (το περιεχόμενο ενός βιβλίου, το σχέδιο ενός κτιρίου, τη μουσική ενός τραγουδιού, και καθεξής) και να κάμη έν' άλλο βιβλίο με το ίδιο περιεχόμενο, έν' άλλο κτίριο με το ίδιο σχέδιο, έν' άλλο τραγούδι με την ίδια μουσική. Αλλιούτως σφετερίζεται ξένη ιδιοκτησία, κλέβει, όπως θα κλέβε κι' αν σου έπαιρνε από το σπίτι ένα βιβλίο, μιά ζωγραφιά, ένα άγαλμα, ένα χαλί ή... ένα εκατοστάριο.

Για πολόν καιρό, η πνευματική ιδιοκτησία δεν αναγνωριζόταν επισήμως. Καθένας, φυσικά, ήξερε, καταλάβαινε πως δεν ήταν δίκιο να αντιγράψη ένα ξένο βιβλίο ή να τ' ο ξανατυπώση. Οι άσυνείδητοι όμως τ' οκαναν μιά χαρά. Και κανένας δεν τους τιμωρούσε σ' αν κλέφτες. Έ, σήμερα υπάρχουν νόμοι, και νόμοι πολόν αυστηροί, που προστατεύουν κάθε είδους πνευματική ιδιοκτησία. Τελευταία έγινε τέτοιος νόμος και στην Ελλάδα. Κι' η ανατύπωση απαγορεύεται, κι' η διασκευή, κι' η μίμηση, κι' η μετάφραση, και το παίξιμο. Κι' ορίζονται ποινές για κάθε τέτοια παράβαση. Δεν λέγω πως κλέφτες τής ιδέας δεν υπάρχουν και σήμερα, αλλά... τιμωρούνται. Αλλη φορά, π.χ., όταν τύπωνε ένα βιβλίο μου, κάθε άσυνείδητος εκδότης μπορούσε να τ' ο ξανατυπώση άρώτητα απ' αράλλαχτο, να βγάλη ή να βάλη και τ' ονομά μου, ναλλάξη ή ναφήση τόν ίδιο τίτλο, και να τ' ο πουλή χωρίς να μου δίνη πενήταρά. (Όπως π.χ. στην Αμερική, με την όποια δεν έχουν σύμβαση, Έλληνες εκδότες, όμολογείς, έχουν τυπώσει ένα σωρό βιβλία μου, χωρίς να πάρουν άδεια ή να μου δώσουν ποτέ λογαριασμό.) Έδω όμως, σήμερα, δεν μπορεί να τ' ο κάμη κανένας. Οι εκδότες με πληρώνουν για μιά έκδοση ενός βιβλίου μου σε τόσες χιλιάδες αντίτυπα. Κι' άμα έξαγνιθής ή έκδοση αυτή, για τή δεύτερη θά με ξαναπληρώσουν. Το ίδιο για τήν τρίτη, τήν τετάρτη και καθεξής ως που να περάσουν πενήντα χρόνια από... τ' ο θάνατό μου. Γιατί έτσι ορίζει ο νόμος: Η πνευματική ιδιοκτησία ανήκει στον πνευματικό εργάτη όσο ζή, κι' έπειτα στους κληρονόμους του για πενήντα χρόνια. Μόνο αφού περάση ή μεγάλη αυτή προθεσμία, τ' α πνευματικά έργα γίνονται «κτημα κοινόν». Τότε τ' α ξανατυπώνει ή τ' αναπαράγει, ή τ' α παίζει, όποιος θέλει. Π.χ. τ' α έργα τ' ο Σολωμού είναι πιά «κοινόν κτήμα», γιατί περάσαν περισσότερα από πενήντα χρόνια από τ' ο θάνατό του. Για ν' ανατυπώση όμως κανένας τ' α έργα τ' ο Παπαδιαμάντη, πρέπει να συνεννοηθής με τούς κληρονόμους του, γιατί δεν είναι ακόμα πενήντα χρόνια από τ' ο θάνατό του. Επίσης, όταν οι θεατρώνες παίζουν έργα τ' ο μακαρίτη

Κορομηλά, πληρώνουν ποσοστά σ' α παιδιά του. Δεν πληρώνουν όμως τίποτα σ' αν παίζουν τή «Γαλάτεια» τ' ο Βασιλειάδη, ή μιά τραγωδία... τ' ο Σοφοκλή.

Κι' η «Διάπλασις» — φυσικά, — ως ιδέα ως περιεχόμενο, ως σύστημα, ως οργανισμός, ως μορφή, είναι μιά πνευματική ιδιοκτησία. Επομένως δεν κάνουν καθόλου νόμιμη πράξη εκείνοι που τήν αντιγράφουν και τή μιμούνται. Ένωσ' αυτά τ' α περιοδικάκια που ξεφυτρώνουν κάθε μέρα σ' α μανιτάρια. «Κυριακές» θέλετε; Έχουν. «Αθηναϊκές» Επιστολές; Έχουν. (Μόνο που ο Φαίδων γίνεται Νέστορ). Ψευδώνυμα έγκυκριμένα, Σελίδα Συνεργασίας, Μικρά Μυστικά, Μικρές Αγγελίες, Αλληλογραφία, Διαγωνισμούς; Απ' όλα και με τόν ίδιο τρόπο. Ως και Χάρτη τ' ον Λύσεων, μάλιστα! Μά για να γίνη, παιδιά μου, να έπινοηθής καθέν' απ' αυτά τ' α πράγματα, ένας άνθρωπος έργασθηκε με τ' ο μυαλό του. Και για να συστηματοποιηθής, ναποικυσταλλωθής τ' ο καθένας, χρειάσθηκαν χρόνια πολλά και μεγάλη εργασία, έξακολοθητική. Αυτοί τ' α βρίσκουν έτοιμα και τ' α παίρνουν άψε-σθύσε. Δεν στήθουν τ' ο μυαλό τους. (μήπως έχουν και μυαλό;) για να έπινοήσουν νέα, δικά τους. Αντιγράφουν τ' α ξένα, ληλατούν τήν καίμενη τή «Διάπλασι» και, αντί για κάτι πρωτότυπο, παρουσιάζουν — και πουλούν, — μιμήσεις και παρωδίες. Κι' έχουν ακόμα τήν άσυναισθησία να λένε πως τούς κατηγορούμε από... φθόνο! Πρώτη μου φορά άκουσα πως ο ιδιοκτήτης φθονεί τόν άρπαγα τ' ον πράγματός του και γι' αυτό τόν καταγγέλλει. Δυστυχώς, ο νόμος δεν τούς πιάνει εύκολα. Τ' ον ξεφεύγουν. Δεν αντιγράφουν, βλέπετε, αυτολεξεί. (Ακόμα και τ' ο «Έν Οικογενεία», ένα παλιό μυθιστόρημα τής Διαπλάσεως, που τ' ο αναδημοσίευσε τώρα κάποιος από τ' α περιοδικάκια, τ' ο άλλαξε τόν τίτλο, τ' ο βάφτισε «Ορφανούλα» και διασκεύασε τή μετάφραση). Ευτυχώς όμως τούς πιάνει ή κοινωνία, που βλέπει και ξέρει. Και προπάντων τ' α Διαπλάσ' οπουλα, που είναι σε θέση, καλύτερα από κάθε άλλον, να κρίνουν, να ξελέγγουν και... ν' αποφεύγουν τ' ας άπομιμήσεις.

Σας ας τάξομαι

ΦΙΛΩΝ

ΡΗΤΑ

68.

Όταν τ' α πράγματα μυλούν, τ' α λόγια περισσεύουν, Κι' ούτε μπορούν να ξεγελούν Αυτοί που τ' α μπερδεύουν.

69.

Τ' ον κακό κι' αν συγχωρήσης Πρώτη, δεύτερη φορά, Τσίτη να τόν τιμωρήσης. Για να ίδη φως-φανερά Πώς γελάστηκε και πάλι. Που σε πήρε για... βουβάλη.

CHEF

ΔΙΕΤΕΙΣ ΔΙΑΚΟΠΑΙ

(Μυθιστόρημα υπό 'Ιουλίου Βέρν)

Το μυθιστόρημα τούτο άρχισε στο πρώτο φυλλάδιο τ' ον 1928 κι' έξακολούθησε όλον τ' ο έτος. Τώρα πλησιάζει στο τέλος του. Επομένως θά ήταν δύσκολο, — ίσως και περιττό, — να δώσουμε περίληψη τ' ον δημοσιευθέντος μέρους. Όσοι από τούς νέους συνδρομητάς θέλουν να τ' ο παρακολουθήσουν, μπορούν ν' αγοράσουν τόν τόμο «Διαπλάσεως» τ' ον 1928. Αλλ' ας περιμένουν να τελεώση, — και δεν θ' άογήση, — όταν στή θέση του θ' άρχισή να δημοσιεύεται νέον μυθιστόρημα, επίσης ώραιον και περιπετειώδες.

— Συνέχεια από τ' ο προηγούμενο —

Γιατί όχι;... Κάποτε ο Μπριάν είχε διαβάσει σε μιά άγγλική έφημερίδα, ότι μιά γυναίκα, κατά τ' α τέλη τ' ον ΙΗ' αιώνα ανέβηκε στον αέρα με αετό, που τόν είχαν κατασκευάσει έπίτηδες γι' αυτή τήν ανάγκη (!). Εκείνο λοιπόν που έτόλμησε μιά γυναίκα, δεν μπορούσε να τ' ο επιχειρήση ένα φιλότιμο παιδί σ' αν τόν Μπριάν; Κίνδυνος, αλήθεια. Αλλά πρέπει να κινδυνεύη κανείς για τήν κοινή σωτηρία. Αν π.χ. ο Μπριάν ανέβαινε με τόν αετό νύχτα, θά μπορούσε να διακρίνη πουθενά φως, φωτιά, και να βεβαιώση τήν παρουσία τ' ον κακούργων στο νησί χωρίς εκείνοι να τόν ιδούν.

Το βράδυ τής 24 Νοεμβρίου, τ' ο γενναίο παιδί πήρε κατά μέρος τόν Γόρδων, τόν Δόνιφαν, τόν Ουίλκοξ, τόν Ουέπ και τόν Βάξτερ, και τούς ανακοίνωσε τ' ο σχέδιό του.

Οι νεαροί άποικιοι ήταν τόσο πιά εξοικειωμένοι με τούς κινδύνους, — αφού έσκότωναν και τίγρεις! — ώστε κανένας δεν ένόμιζε πως ο Μπριάν τρελάθηκε ή πως ήθελε ν' άστειευθής. Κι' άρχισαν άμέσως να συζητούν:

— Μά μπορεί ο αετός μας να σηκώση τόσο βάρος; είπε ο Δόνιφαν.

— Όπως είναι, όχι βέβαια, αποκρίθηκε ο Μπριάν, αλλά θά τόν μεγαλώσουμε και θά τόν στερεώσουμε.

— Μά γίνονται τέτοια πράγματα;... είπε ο Ουίλκοξ.

(1) Αδ' ο που σκεπτόταν να κάμη ο Μπριάν, έμέλλε να γίνη με α λίγα χρόνια στή Γαλιλία. Κατασκεύαζαν αετό δακτύλιω, που τ' ο πλάτος τ' ον ήταν 24 πόδια και τ' ο μήκος τ' ον 21. Τ' α έύλα του είχαν βάρος 68 χιλιόγραμμα, τ' α πλάτος τ' ον και τ' α σπινιά τ' ον 45, ότε: έζυγίσε όλόκληρος 113 χιλιόγραμμα. Τ' ον κρέμωσαν ένα σχάκι με σχήμα που ζύγισε 70 χιλιόγραμμα κι' ο αετός τ' ο σηκώσε μαζί του σ' αν άφ' ον εύκολώτατα. — Σ.τ.Σ.

— Και παραγίνονται! είπε ο Μπριάν. Και διηγήθηκε σ' αν τούς συντρόφους τ' ον κατόρθωμα τής Αμερικανίδας.

— Τ' ο πάν έξαρτάται, έπρόσθεσε, από τήν άντοχή τ' ον αετού και τή δύναμη τ' ον άνέμου.

— Κι' ως πόσο λογαριάζεις πως πρέπει να ύψωθής ο αετός;

— Ως έπτακόσια πόδια. Νομίζω πως από τόσο ύψος μπορεί κανείς να ίδη, αν ύπάρχη πουθενά, άναμμένη φωτιά.

— Ας γίνη λοιπόν αφού γίνεται! φώναξε ο Σέρβης. Βαρέθηκα πιά να μένω κλεισμένος έδω-μέσα, να μη μπορώ να τρέξω όπου θέλω!

— Γιατί όχι; είπε ο Μπριάν. Τή λογάρισα καλά. Κι' είναι λιγότερο επικίνδυνη απ' όσο φαίνεται.

— Και ποιος θάποφασίση να κάμη τή δοκιμή;

— Καθένας θά φιλοτιμηθής... αν τ' ο πέση ο κληρός.

— Όστε στήν τύχη θάφήσουμε τήν έκλογή;

— Μά... να ίδουμε. Εκείνος που θά τ' ο κάμη, πρέπει να έχη όλη τή θέληση και τήν προθυμία να κινδυνεύη για τούς άλλους.

— Και γνωρίζεις κανένα; — Ίσως! είπε ο Μπριάν.

Κι' έσφιξε τ' ο χέρι τ' ον συντρόφου του.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΑ'

Πρώτη δοκιμή. — Μεγάλωμα τ' ον αετού. — Δεύτερη δοκιμή. — Άναβολή. — Ο Μπριάν κι' ο Ζάν. — Ομολογία. — Άνάβαση νύχτα. — Τί φάνηκε από ψηλά.

Το πρωί τής 25 Νοεμβρίου, ο Μπριάν κι' ο Βάξτερ άρχισαν τήν εργασία. Αν ήταν δυνατότεροι στή μηχανική, θά εύρισκαν με υπολογισμούς πόσο βάρος έπρεπε νάχη ο αετός, πόση έπιφάνεια, που έπρεπε να δεθής τ' ο σχοινί του, κτλ. Έπειδή όμως δεν ήταν επιστήμονες, περιορίστηκαν να μεγαλώσουν τήν έπιφάνεια τ' ον αετού και μ' άλλα έύλα και πανιά. Στήν εργασία αυτή τούς βοήθησε πολόν και ή Καίτη που έρραβε ώραία και γρήγορα. Όσο για κλωστής και βελόνες, ή άποικία είχε άφθονες.

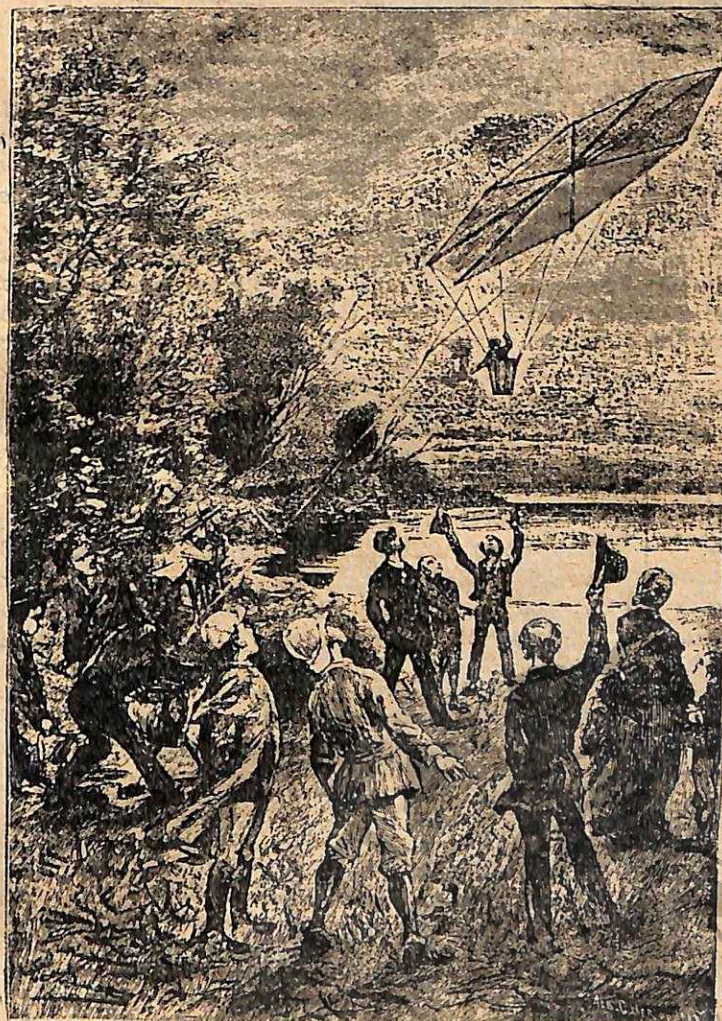
Αφ' ον υπολόγισαν όπως μπορούσαν που έπρεπε να κρεμασθής τ' ο βάρος που θά σήκωνε ο αετός, έδεσαν τ' α κατάλληλα σχοινά, ώστε τ' ο βάρος, μ' αυτά, να κρέμεται εύκολα πόδια κάτω απ' τ' ο σώμα τ' ον αετού. Έπειτα έτοίμασαν ένα χοντρό σχοινί, χίλια διακόσια πόδια μακρύ. Μ' αυτό, χωρίς τήν καμπύλη που πάντα θά σχηματιζόταν, — γιατί φυσικά ο αετός δεν θά ανέβαινε κατοκρόφυα αλλά λοξά, — θά μπορούσε να ύψωθής ως διακόσια πόδια.

Αν κοβόταν όμως τ' ο σχοινί; αν σχιζόταν ο αετός; Ό κίνδυνος θά μετριάζόταν, αν τόν έκαναν να ύψωθής πάνω απ' τή λίμνη. Έτσι, σε περίπτωση άτυχήματος, ο αεραναύτης θάπεφτε στο νερό και θά γλύτωνε κολυμπώντας.

Σε λίγο ο αετός ήταν έτοιμος.

Οκτάχρονος, είχ' έπιφάνεια έκ' αν δ' ον τ' α τετραγωνικά μέτρα.

(Ακολουθεί) Μεταφρ. Π. Ι. Φ. και Γρ. Ξ.

«Ο αετός ανέβαινε με ισόχρονη κι' όμαλή βραδύτητα...»

ΩΣ ΠΟΥ ΝΑ ΒΡΗ ΤΗ ΜΗΤΕΡΑ ΤΗΣ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΙΗΜΑ

υπό CHARLES DE RICHTER

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'.

Τὸ μαγαζὶ τοῦ Σολομῶν Χάγερσμιθ

Ἄν τύχαινε νὰ ζοῦσε στὸς μακρινοὺς ἐκείνους καιροὺς, ὅταν οἱ Φαραῶ ἦταν στὶς δόξες τους, σίγουρα ὁ Σολομῶν Χάγερσμιθ θὰ εἶχε ἐπιστατήν στὴν κατασκευὴ τῶν Πυραμίδων, θὰ εἶχε διαβεῖ μαζὶ μὲ τὸν λαὸ τοῦ Ἰσραὴλ τὴν Ἐρυθρὰ Θάλασσα, καὶ θὰ εἶχε γευθεῖ στὴν ἔρημο τὸ μάννα.

Ἀλλὰ ὁ Σολομῶν Χάγερσμιθ εἶχε ἔρθει στὸν κόσμον κάμποσους αἰῶνες ἀργότερα, κι' ἐστὶ δὲν ἦταν ἀναγκὴ νὰ χωρίζονται στὴ μέση τὰ νερά τοῦ Τάμεση, κάθε φορά πού ἤθελε νὰ διαβεῖ ἀπὸ τὸ ἕνα μέρος τοῦ Λονδίνου στὸ ἄλλο. Ἀνέβαινε ἀπλούστατα στὶς μεγαλοπρεπεῖς γέφυρες καὶ περνοῦσε, χωρὶς νὰ τοῦ χρειάζεται τὸ μαγικὸ ραβδί τοῦ Μωϋσῆ.

Ὅσο γιὰ τὸ μάννα τοῦ οὐρανοῦ, στὴν ἐποχὴ πού ζοῦσε δὲν τὸ δίδρισκε κι' ἀπαραιτήτο. Ἦταν πολὺ ἀρκετὰ τὰ φαγητὰ πού μποροῦσε νὰ φτιάχνει κανεὶς ἀπὸ τὰ φθονα προϊόντα τῆς γῆς. Ὡστε ποτὲ δὲν ἔλαβε ἀφορμὴ νὰ δυσχερασθῇ μὲ τὴν ἐποχὴ του καὶ μὲ τὴ χώρα ὅπου ζοῦσε, καὶ νὰ νοσταλγῇ καιροὺς μακρινοὺς καὶ βιβλικὰς περιπέτειες.

Τὸ σπίτι του ἦταν στὸ Χουάιτ-Τσάπελ, στὴ συνοικία αὐτῇ, πού τόσο λίγο τὴ γνωρίζουν οἱ ξένοι. Ἐἵναι μιὰ ἀκαθάρτη συνοικία, ὅπου οἱ τοῖχοι ἔχουν ἕνα βρωμερὸ κίτρινο χρώμα, καὶ ὁ ἀέρας μυρίζει ὑγρασία, ἀρρώστεια καὶ ἐγκλημα. Οἱ δρόμοι εἶναι στενοὶ καὶ τοὺς διασχίζουν παντοῦ ἀυλάνια καὶ βρωμόνερα. Τὸ πλῆθος πού περνᾷ εἶναι, πάντα βιαστικὸ, σκυθρωπὸ, σχεδὸν ἀμίλητο. Κουβέντες δὲν ἔχει ἐδῶ, οὔτε καν χειρονομίες. Ἐδῶ εἶναι ἡ μεγάλ-

η στρατιὰ τῶν δυστυχισμένων, πού παλεύουν γιὰ τὸ καθημερινὸ φῶμα καὶ γιὰ τὴ στέγη, καὶ δὲν ἔχουν καιρὸ νὰ χάνουν σὲ λόγια.

Ὅταν βρεθεῖ κανεὶς γιὰ πρώτη φορά στὴν καταραμένη αὐτὴ συνοικία, νοιώθει νὰ τοῦ σφίγγεται ἡ καρδιά καὶ μιὰ λύπη τοῦ πλακώνει τὸ στήθος. Γι' αὐτὸ καὶ κανεὶς δὲν πάει νὰ κατοικήσῃ στὸ Χουάιτ-Τσάπελ, ἐκτὸς ἀπὸ τοὺς φτωχοὺς καὶ τοὺς κακοποιούς, πού κρύβονται ἐκεῖ, γιὰ νὰ γλυτώνουν εὐκολότερα ἀπὸ τὴν καταδίωξη τῆς ἀστυνομίας.

Τὸ σπίτι τοῦ Σολομῶν Χάγερσμιθ ἦταν τὸ τρίτο σὲ μιὰ μακρὰ σειρὰ ἀπὸ ὁμοίωμα σπίτια, πού ὅταν τὰ δέλεπε κανεὶς τὸ βράδυ μὲ τὴν ὁμίχλη, ἔμοιαζαν σὰ νὰ χανόνταν μέσα στὸ ἀπείρο.

Ἦταν τρίπατο σπίτι, ἀλλὰ ὁ γέρος

«Καθόταν, περιμένοντας κανέναν πελάτη γιὰ νὰ τὸν γδύσῃ».
(Σελ. 7, στ. α'.)

Ἰσραηλῆτης κρατοῦσε μόνο τὸ ἰσόγειο. Τὸ δωμάτιο, ὅπου κοιμόταν, τὸ μαγεῖο τοῦ καὶ μιὰ ἀποθήκη γεμάτη διάφορα καὶ περίεργα ἀντικείμενα, ἔβγαζαν σὲ μιὰ μικρὴ αὐλὴ, ὅπου ἡ σκιά κι' ὁ ἥλιος δὲν φαινόταν ποτὲ ἐκεῖ μέσα. Κι' ἂν κάποτε γλυστοῦσε καμμιὰ ἀχτίνα του, φερμένη ἴσως ἀπὸ τὸν καλὸν ἄγγελο κάποιου ἀρρωστοῦ παιδιοῦ, γρήγορα ἔφευγε πάλι, σὰ νὰ μὴ μποροῦσε νὰ μείνῃ στὸ μαῦρο καὶ ὑγρὸ αὐτὸ πηγᾶδι.

Ἡ ζωὴ ὅμως τοῦ Σολομῶν Χάγερσμιθ δὲν περνοῦσε σ' αὐτὰ τὰ δωμάτια, ἀλλὰ σ' ἕνα ἄλλο, πολὺ μεγαλύτερο, πού ἔδλεπε στὸ δρόμο μὲ δυὸ μεγάλα τζαμωτά, γεμάτα χάρτινες λουρίδες, κολλημένες γιὰ νὰ συγκρατοῦν τὰ παλιὰ ραγίσματα. Ἐκεῖ ἦταν ὅλη ἡ δρά-

ση του· ἐκεῖ ἦταν, μπορεῖ κανεὶς νὰ πεῖ, ἡ σπηλιὰ τοῦ θηρίου. Γιατί ὁ γέρος Ἐβραῖος ἦταν κρυμμένος ἐκεῖ σὰ σωστὸ θηρίο, πάντοτε ἀγρυπνος καὶ ἑτοιμὸς νὰ ὀρμήσῃ καὶ νὰ κατασπαράξῃ τὸ θῦμα του, μὲ τὸ χαμόγελο στὸ χεῖλος καὶ μὲ λόγια γλυκὰ καὶ μελιστάλαχτα.

Στὶς βιτρίνες του ἦταν ἀπλωμένα δείγματα ἀπὸ κάθε εἶδους ἀνθρώπινη τέχνη: Πενάκες ζωγραφικῆς, ἀγάλματα, μετάλλια, παλιὲς στολές κι' ἄρματωσιές, σκορπισμένα σπαθιά καὶ περιστροφὰ, καρβάνια γιὰ παιδιὰ μὲ τὰ κατάρτια σπασμένα καὶ δίχως ξάρτια, πηλίκια, βιβλία, ἕνα βιολεὶ καὶ κάμποσες καταραμένες. Ὡστόσο, ὅλ' αὐτὰ δὲν ἦταν τίποτα μπροστὰ σ' ἐκεῖ, νὰ πού ἀντίκριζε κανεὶς, ἀπερνοῦσε τὴν πόρτα κι' ἔμπαινε μέσα. Θαρροῦσε τότε πὺ βρισκόταν στὸ πῦρ ἀλλόκοι καὶ καταπληκτικὸ μουσεῖο.

Γὰ πάντα ὑπῆρχαν ἐκεῖ μέσα. Παλιὰ φουδούνια δίπλα σὲ ἀρπες δίχως χορδές, κλουδιά, ροῦχα καὶ φουσαρμόνικες. Περίττῃ ὅμως εἶναι ἡ ἀπαρίθμηση: ὁ γέρος Σολομῶν εἶχε ἀπ' ὅλα!

Ἀληθινὰ ἦταν κάτι ἀξιοθαύμαστο. Σωστὴ θάλασσα ἀπὸ διάφορα πράγματα, πού μέρα μὲ τὴν ἡμέρα πλήθαιναν. Ἐκεῖ μέσα λοιπὸν ὁ Σολομῶν ζοῦσε εὐτυχισμένος σὰν τὸ ψάρι στὸ νερό. Ἰσα πού τοῦμενε τόσους δὲ τόπος γιὰ νὰ μπορεῖ νὰ σαλεύει, ἀχρηστος ἄλλωστε, γιατί καθόταν πάντα στὴ γωνιά του, τόσο βαθιὰ καταποντισμένος στὸν ὠκεανὸ αὐτὸ τῶν πραγμάτων, ὥστε συχνὰ οἱ πελάτες, πού ἔμπαιναν μέσα, θαρροῦσαν πὺς τὸ μαγαζὶ ἦταν ἔρημο, καὶ τινάζονταν πίσω τρομαγμένοι, ὅταν ξαφνικὰ ἀκούγαν νὰ πετάγεται μιὰ φωνή, ὅμοια περισσότερο μὲ κρώξιμο κοράκου παρὰ μὲ φωνὴ ἄνθρωπου. Πίσω ἀπὸ τοὺς σαρὰντα τόμους τῆς Βρεττανικῆς Ἐγκυκλοπαίδειας, πού τοὺς σκέπαζε μιὰ παλιὰ στολὴ λόρδου καὶ δυὸ τρία παπαδίστικα ἐπανωφόρια:

—Ἐ, εἴ! Τί τὸν θέλετε τὸν μπάρμπα Σολομῶν; Ἐδῶ εἶναι, δὲν τὸν βλέπετε;

Ὡστόσο τὸ ἐμπόριο μεταχειρισμένων πραγμάτων ἦταν βέβαια τὸ ἐπίσημο, ἀλλὰ ὅχι καὶ τὸ μόνο ἐπάγγελμα τοῦ Σολομῶν Χάγερσμιθ. Εἶχε κι' ἕν ἄλλο, πὺ σύμφωνα μὲ τὰ φυσικὰ του χαρίσματα.

Στὴν πόρτα ἦταν κρεμασμένες τρεῖς μικρὲς μπάλλες πού ἀποτελοῦσαν τρίγωνο, καὶ γιὰ ὅποιον ἤξερε τὴ σημασίαν τους, οἱ τρεῖς αὐτὲς μπάλλες ἤθελαν νὰ ποῦν: «Ἐδῶ δίνονται δάνεια μ' ἐνέχυρο!»

Οἱ Ἀγγλοὶ, μὲ τὸ γνωστὸ τους χιούμور λένε ὅτι οἱ τρεῖς αὐτὲς μπάλλες, δυὸ ἀποκάτω καὶ μιὰ ἀποπάνω, θέλουν νὰ ποῦν καθαρά-καθαρά, σὰν τὸ νεράκι τοῦ βουνοῦ: Μπορεῖ νὰ στοιχηματίσει κανεὶς δυὸ μ' ἕνα, ὅτι τὸ πρᾶγμα πού δίνεται γιὰ ἐνέχυρο, δὲν πέρνεται ποτὲ πίσω.

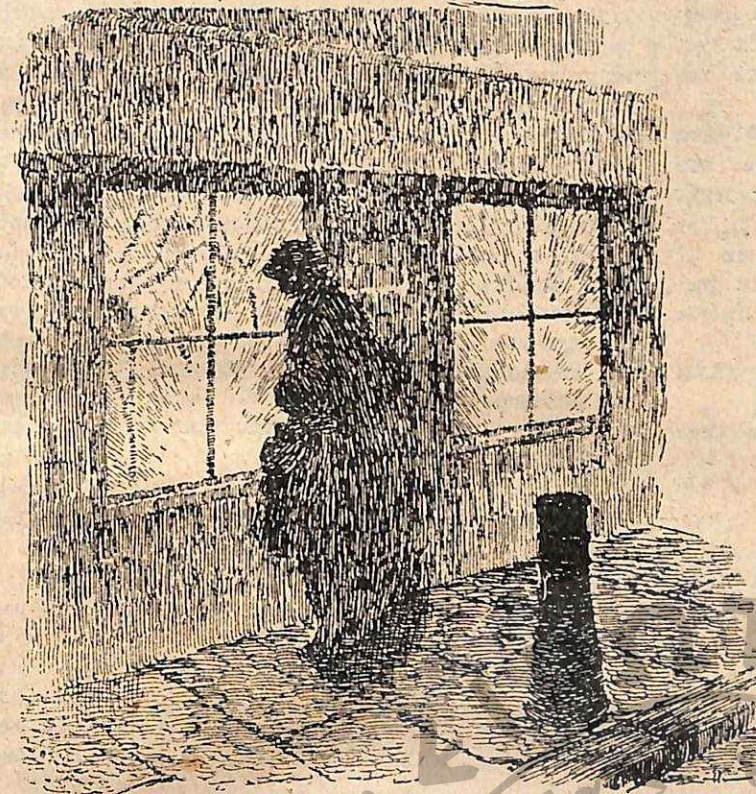
Δὲν ξέρομε ἀν πραγματικὰ αὐτὴ εἶναι ἡ σημασία τους. Ἡ ἀλήθεια ὅμως εἶναι ὅτι ἡ συνοικία τοῦ Χουάιτ-Τσάπελ δὲν εἶχε ἰδεῖ φοβερότερο τοκογλύφο ἀπὸ τὸν μπάρμπα-Σολομῶν.

Τὸ βράδυ αὐτό, ὁ Ἐβραῖος καθόταν ὅπως πάντα ξαρωμένος πίσω ἀπὸ τοὺς τόμους του, περιμένοντας κανένα πελάτη, γιὰ νὰ τὸν γδύσει. Μόλις ἦταν τέσσερις ἡ ὥρα, κι' ὅμως ἔξω ἦταν σκοτάδι, σὰ νὰχε νυχτώσει.

Ὁ Σολομῶν νύσταζε καὶ κοιτάζοντας τὴν ὁμίχλη τοῦ δρόμου, συλλογιζόταν:

—Κεσάτια, κεσάτια μ' αὐτὴ τὴν ὁμίχλη! Οἱ πελάτες δὲν ξεμυτίζουν ἀπὸ τὰ σπίτια τους μὲ τέτοιον καιρὸ.

Ἀληθινὰ ἔξω ἦταν μιὰ ἀπὸ τίς πυκνὲς ὁμίχλες, πού σκεπάζουν τὸ Λονδῖνο. Στὴν ἀρχὴ ἦταν γκριζὰ, ὕστερα ἔγινε σιγὰ-σιγὰ κίτρινη καὶ τόσο πυκνὴ, ὥστε κυλοῦσε στοὺς δρόμους σὰν ἀδιάκοπο κύμα κι' ἔκρυβε τὸ φῶς τῶν ἡλεκτρικῶν ἐστῶν πού δὲν ἔδλεπε κανεὶς παρὰ μιὰ ἀμυδρὴ κίτρινη λάμψη. Σκέπαζε τὰ πάντα, ἐπνιγε κάθε θόρυβο καὶ δὲν ἀκούγε κανεὶς ἄλλο τίποτε, παρὰ τὸ ἀκαθόριστο κύλημα τῶν ἀμαξιών, πού ἕνα-ἕνα σταματοῦσαν κι' αὐτὰ κι' ἔμεναν ἀκίνητα, νικημένα ἀπὸ τὴν ὁμίχλη.

«Ἡ σκιά ἔμενε ἀσάλευτη μπροστὰ στὴ βιτρίνα...»
(Σελ. 7, στ. γ')

ἀνίκανα νὰ βροῦνε τὸ δρόμο τους. Ἡ ζωὴ ἔπαυε πιά, κι' ἀπόμειναν μόνο κάθε τόσο οἱ φωνὲς τῶν ἀστυφυλάκων, πού ὀδηγοῦσαν τίς λιγοστὲς σκιάς πού κουνιόνταν ἀκόμη στοὺς δρόμους.

—Ἀσχημὸ, ἀσχημὸ! μουρμούρισε ὁ Σολομῶν κι' ἔδγαλε τὸ χειμωνιάτικο σκούφο του, γιὰ νὰ ζῦσει τὸ γυμνὸ τοῦ κεφάλι.

Ἦταν καμμιὰ ἐξηνταριά χρόνων καὶ φοροῦσε πάντα ἀπὸ τότε πού τὸν θυμόνταν στὴ γειτονιά, ἕνα εἶδος ράσου, μιὰ ρόμπα πού σκέπαζε ἀπὸ πάνω ἴσαμὲ κάτω τὸ ψηλὸ καὶ λιγνὸ κορμὶ του.

Ἀλλὰ ξαφνικὰ σταμάτησαν οἱ κακὲς σκέψεις του, γιατί εἶδε μιὰ σκιά νὰ κοντοστέκεται ἔξω ἀπὸ τὴ βιτρίνα του.

Ἄραγε ἤθελε νὰ μπεῖ μέσα; Τὴ στιγμή αὐτῇ, ὁ Σολομῶν Χάγερ-

σμιθ ἀντελήφθηκε ὅτι τὰ φῶτα τοῦ μαγαζιοῦ δὲν ἦταν ἀναμμένα. Σηκώθηκε ἀπάνω δισταχτικὸς: νὰ κάμει αὐτὸ τὸ ἔξοδο, ν' ἀνάψει φῶς; Σκέφθηκε ὅμως, ὅτι τὸ φῶς τοῦ μαγαζιοῦ, ὅσο ἀσθενικὸ κι' ἂν ἦταν, μποροῦσε νὰ προσελκύσει κανέναν παραπλανημένο διαβάτη, καὶ ἀναψε τίς δυὸ λάμπες τοῦ λαδιοῦ, πού φωτίζουν τίς βιτρίνες του. Μεταχειρίζονταν βλέπετε, αὐτὸ τὸ παλιὸ σύστημα, γιατί τὸ δίδρισκε πολὺ οικονομικότερο ἀπὸ τὸ πετρέλαιο κι' ἀπὸ τὸ γκάζι. Ὡστερὰ καθῆσε πάλι πίσω ἀπὸ τὰ βιβλία του.

Πέντε ὥρες χτύπησαν στὸ ρολόι τῆς διπλανῆς ἐκκλησίας, ἀλλὰ οἱ ἤχοι ἔφταναν σδυμένοι καὶ σιγανοί, σὰ νὰρχόνταν ἀπὸ πολλὰ μίλλια μακριὰ. Ὡστερὰ χτύπησαν ἔξω μὲ τὸν ἴδιο τρόπο, καὶ κανεὶς δὲν εἶχε ἀκόμη ἀνοίξει τὴν πόρτα τοῦ Ἐβραίου.

Σέφθηκε ὅτι ἡ μέρα εἶχε πάει χαμένη, κι' ὅτι θὰ ἦταν καλύτερο νὰ κλείσει τὸ μαγαζὶ, γιὰ νὰ οἰκονομήσει τοῦλάχιστο τὰ ἔξοδα τοῦ φωτισμοῦ... Ἀκούμπησε λοιπὸν τὰ κοκκαλιάρικα χέρια του ἀπάνω στὸ γραφεῖο του κι' ἐτοιμάστηκε νὰ σηκωθεῖ...

Ἀλλὰ δὲ σηκώθηκε. Ἐμεινε ἐκεῖ μὲ τὸ στόμα μισανοικτὸ, μὲ τεντωμένο τὸ λαιμό, σὰ σκύλος πού κάτι μυρίστηκε καὶ παραμονεύει: μπροστὰ στὴ δεξιὰ βιτρίνα εἶχε σταθεῖ μιὰ σκιά.

Ὁ Ἐβραῖος χαμογέλασε καὶ τὰ μάτια του ἔλαμψαν. Εἶχε ἔρθει λοιπὸν ἡ λεία, πού τόσο ἀνυπόμονα τὴν περίμενε ἀπὸ τὸ πρωί.

Ἡ σκιά ἔμενε πάντοτε ἀσάλευτη μπροστὰ στὴ βιτρίνα κι' ὁ Σολομῶν μπόρεσε νὰ διακρίνῃ ἀρκετὰ καθαρά μιὰ γυναίκα, πού εἶχε στοὺς ὤ-

μους τῆς ἕνα μεγάλο ἱρλανδέζικο σάλι καὶ κρατοῦσε ἀπ' τὸ χέρι ἕνα κοριτσάκι.

Κοίταξε ὥρα πολλὴ τὰ πράγματα πού ἦταν ἀπλωμένα στὴ βιτρίνα. Θάμψαινε, ἢ θὰ τραβοῦσε τὸ δρόμο τῆς;

Ἡ ἀγωνία τοῦ Σολομῶν εἶχε φτάσει στὸ κατακόρυφόν της καὶ γιὰ μιὰ στιγμή ὁ γέρος κράτησε τὴν ἀναπνοή του.

Ἡ σκιά ἔκαμε λίγα δισταχτικὰ βήματα πρὸς τὴν ἀριστερὴ βιτρίνα καὶ ξαφνικὰ, σὰ νὰ πῆρε ἐπιτέλους τὴν ἀπόφασή, γύρισε πίσω κι' ἀνοίξε τὴν πόρτα βιαστικὰ.

Τὸ κουδούνι τῆς πόρτας χτύπησε, ψυχρὸς ἀέρας μπῆκε μέσα καὶ τὰ φῶτα ἀπὸ τίς λάμπες τρεμούλιασαν. Κι' ὁ Σολομῶν, ἀπαράλλαχτα σὰν τὰ διαβολάκια ἐκεῖνα μὲ τὸ ἐλατήριο, ξάρωσε ἀμέσως πίσω ἀπὸ τὰ βιβλία του.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'.

* Ένα άλλοκοτο ενέχυρο.

«Η ξένη κοίταζε μια στιγμή σιωπηλή το μαγαζί, κι' ή μικρούλα έπιασε φοβισμένη τή φούστα της.

— Πάμ' έξω, μαμά, είπε σιγανά.

«Η μητέρα όμως, σά να μή την άκουσε. Στεκόταν εκεί όρθια και στενοχωρημένη, χωρίς να ξέρει τι έπρεπε να κάνει.

Είδε την πόρτα που έδγαζε στο διπλανό δωμάτιο, και προχώρησε προς τα εκεί, ελπίζοντας να βρεί κάποιον.

— Κύριε, φώναξε, κύριε!... Δεν είναι κανείς εδώ;

Μιά βραχνή φωνή πετάχτηκε από πίσω της και την έκαμε να τιναχτεί απάνω. Η μικρούλα κόλλησε στη μητέρα της, γυρεύοντας την προστασία της.

— Έδω, έδω! Τι τον θέλετε τον μπάρμπα Σολομών;

«Ο γέρος μιλώντας, σηκώθηκε και μέσα στο μισόφωτο του μαγαζιού, ή θέα του ψηλού κορμιού του ήταν τρομακτική. Ζάρωσε τα μάτια του κι' εξέτασε τη γυναίκα από πάνω ως κάτω. Κοίταξε τα ρούχα που φορούσε, τα παπούτσια της, το παιδί που ήταν μαζί της. Δεν έμεινε και πολύ ευχαριστημένος.

— Χμ! μουρμούρισε. Και τί αγαπάει ή κυρία;

Και ξανακάθισε τρίβοντας τα κοκκαλιάρικα χέρια του.

«Η γυναίκα είχε άκουμπήσει σ' ένα σωρό βιβλία και τον κοίταξε. Τα χείλη της έτρεμαν και δεν έβγαζε λέξη.

— Μήπως θέλετε ν' αγοράσετε τίποτα; ξαναρώτησε εκείνος με το προστατευτικό χαμόγελο στα χείλη.

(Ακολουθεί)

ΜΙΧ. Δ. ΣΤΑΣΙΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΦΥΣΗ

ΜΕΤΑ ΤΑ ΠΡΩΤΟΒΡΟΧΙΑ

Τα πρωτοβροχία ήρθαν με άγριες μπόρες. Είχε από την άνοιξη να βρέξει κι' αποφάσισε να το ρίξει διαμιάς το νερό. «Η γή, διψασμένη και ψημένη από τον ήλιο σάν κεραμίδι, το ρουφούσε άπληστα. Τα ρυάκια κύλησαν, οι βρύσες δυνάμωσαν, ή χλόη άρχισε να φυτρώνει ανασηκώνοντας την πέτσα της γής, τα χελιδόνια έφυγαν, — τα σχολεία άρχισαν.

Βαρέθηκα κι' εγώ το καθιστό μέσα στο γραφείο, και μόλις φάνηκε λίγος γαλάζιος ούρανος μέσα από τα σύννεφα, πήρα το ραβδί μου και δρόμο: «Άς άρχίσουμε, είπα, το ταξίδι μας από την όμορφη Κερπινή, πριν την πλακώσουν τα χιόνια, γιατί είναι ψηλή 1150 μέτρα».

Στην Κερπινή δεν είχα δουλειά με τα παιδιά, είχα με τους δασκάλους. Γι' αυτό μόλις έφτασα στο σχολείο κι' έχαιρέτισα τους δασκάλους και τους μικρούς μου φίλους, είπα στους δευτέρους: «Σήμερα, παιδιά, δεν κάνετε σχολείο, είσθε' ελεύθεροι».

Τότε να βλέπατε ένα όμορφο θέαμα! Πετάχτηκαν όλα τα παιδιά με φωνές και αλαλαγμούς έξω από το σχολείο σάν σπουργίτια από το κλουβί, και σκορπίστηκαν στ' άμπέλια, να τρυγήσουν όροσερά σταφύλια.

Την άλλη μέρα θα πήγαινα στους Πιτσάκους. Το δρόμο τον ήξερα. Πηγαίνει από ένα όροπέδιο με λόφους χαμηλούς και στοργυλούς σά μεγάλοι σωροί σιτάρι. Είναι κατάγυμνοι και μελαγχολικοί.

«Η μέρα ήταν έτσι κι' έτσι. Ένα έ-

λαφρό βορειαδάκι ξέσκιζε τα πυκνά σύννεφα του ούρανού και τα έκανε κουρέλια. Σέ μέρη-μέρη φαινόταν ο κα-γαλάζιος κορμιάς, ο ήλιος ξέσταινε, κουδούνια κοπαδιών άκούγονταν. «Η Φύση γινότανε πιο εύθυμη. Τα παιδιά μου, ο Μάριος και ο Εύ-γένιος, που ξέρουν το δρομολόγιό μου, θά ζηλεύουν. Είχαμε πολλές φορές περάσει μαζί το όροπέδιο αυτό. Πολλές φορές το τραγούδι των ανακατωτότανε με το κελάδημα των κατσουλιέρηδων. Τώρα αυτοί κάθονται στα θρανία του σχολείου. Τι να τους κάμω; Άμα μεγαλώσουν, άς γίνουν... τσοπάνηδες, αφού τόσο αγαπούν τη Φύση!

Πλησίαζα στο χωριό. Ήταν κρυμμένο κάτω από ένα βράχο. Άκούγονταν οι φωνές των πετεινών, κάπου κάπου αλυστίσματα σκύλων, μακρινές φωνές γυναικών. Σέ λίγη ώρα φάνηκε το χωριό. Έφτασα σ' αυτό. Έμπηξα σέ σπίτι και οι έντυπώσεις έσδυσαν.

Π. Δ. ΠΑΝΑΓΟΠΟΥΛΟΣ

ΜΙΑ ΤΕΜΠΕΛΑ

«Η βελουδένια χνουδωτή μέλισσα ξύπνησε μέσα σ' άγριο λουλούδι του βουνού. Τίναξε από το πολύχρωμο χνούδι της την ψυχρή δρόσο της χαραυγής και, καθώς έκαμε να περπατήσει, το λεπτό φυλλαράκι λύγησε από το βάρος της.

«Α, πόσο είχε άρχήσει να ξυπνήσει! Στις κορυφές των ελάτων κελαϊδούσαν κιόλας τα πουλιά, τα δέντρα κι' οι θάμνοι είχαν ξυπνήσει, και πάνω από το ρέμμα βούιζε ένα χρυσό σμήνος από μικροσκοπικά έντομα.

Μιά λιγνή κίτρινη σφήκα ήρθε και ζύγωσε στο φύλλο. Ζύγωνε κι' έφευγε και πάλι ζύγωνε περιπαιχτικά. Άκόμη να ξυπνήσεις, άκόμη να ξυπνήσεις! Μιά πεταλούδα, με το πέταγμά της που τρεκλίζει και κάνει όλο γωνίες σά μεθυσμένο, πέρναγε κι' αυτή και ξαναπέρναγε, κι' όλο τρυγούριζε το λουλούδι περπατώντας: Τι ώρα είν αυτή, τί ώρα είν αυτή!

Οι μικρές πεταλούδιτσες οι πετρωτές, που πετάνε δύο - δύο, πέρασαν κι' αυτές κι' είπαν γελώντας ή μια στην άλλη: Κοιμάται άκόμη, κοιμάται άκόμη! Κι' ή χνουδωτή μέλισσα, που έμοιαζε σά βελουδένιο χρωματιστό κουδαράκι, δεν άκουγε τίποτ' απ' αυτά. Πήγε όμως να περπατήσει απάνω στο λουλούδι της και το λεπτό πέταλο λύγισε από το άρος της.

«Η πράσινη χρυσόμυγα ήρθε μ' όρμη και κάθισε, χωρίς να το καταλάβει, στο ίδιο λουλούδι. Μά σηκώθηκε άμέσως και πέταξε μακριά μουρμουρίζοντας: Ώω, έδω μέσα κοιμούνται άκόμη!

«Ο μεγάλος χρυσομπουρμπουλας χαμογερούσε κι' έκοβε βόλτες απάνω από

στη γή μαλακά μαλακά σάν πού-πουλα. «Ο ούρανος ξάναιγε μεγαλύτερα γαλάζια κορμιάς, ο ήλιος ξέσταινε, κουδούνια κοπαδιών άκούγονταν. «Η Φύση γινότανε πιο εύθυμη.

Τα παιδιά μου, ο Μάριος και ο Εύ-γένιος, που ξέρουν το δρομολόγιό μου, θά ζηλεύουν. Είχαμε πολλές φορές περάσει μαζί το όροπέδιο αυτό. Πολλές φορές το τραγούδι των ανακατωτότανε με το κελάδημα των κατσουλιέρηδων. Τώρα αυτοί κάθονται στα θρανία του σχολείου. Τι να τους κάμω; Άμα μεγαλώσουν, άς γίνουν... τσοπάνηδες, αφού τόσο αγαπούν τη Φύση!

Πλησίαζα στο χωριό. Ήταν κρυμμένο κάτω από ένα βράχο.

Άκούγονταν οι φωνές των πετεινών, κάπου κάπου αλυστίσματα σκύλων, μακρινές φωνές γυναικών. Σέ λίγη ώρα φάνηκε το χωριό. Έφτασα σ' αυτό. Έμπηξα σέ σπίτι και οι έντυπώσεις έσδυσαν.

το θάμνο, και τα φτερά του βούιζαν κοροϊδευτικά: Βού, βού, έλατε να ιδήτε, έλατε να ιδήτε;

Και τ' άλλογο της Παναγίας, που πετούσε στο όροσερό ίσκιο της ρεμματιάς, τίκουσε κι' έτρεξε να ιδει. Το βόηκε άστείο και τρυγούριζε κι' έκανε χάζι: Χαχά, να μιά τεμπέλα, να μιά τεμπέλα!

Κι' ένα νέφος από έντομα σηκώθηκε τότε από το σύσκιο ρέμμα, και πέταξε στο θάμνο κι' έκανε ένα μεγάλο θόρυβο κι' όχλοδοή: Πωπώ, μιά τεμπέλα, μιά τεμπέλα!

Ένας μικρός λοιπόν σπουργίτης είδε τη σύναξη και τη βοή, και πέταξε κι' αυτός χαρούμενος στην κορφή του θάμνου, να ιδει τί γινόταν εκεί πέρα.

Τότε όμως, παρευθύς, έφυγαν όλα μακριά, και πεταλούδες και χρυσόμυγες και σφήκες και κουνούπια. Κι' ή καί-μένη ή χνουδωτή μέλισσα κύλησε τρομαγμένη από το φύλλο της κι' έπεσε σά βελουδένιο χρωματιστό κουδαράκι σ' ένα άλλο φύλλο, βαθειά κρυμμένο κι' άφαντο.

«Ο σπουργίτης έμεινε μοναχός του, έκαμε τσίου-τσίου, κοίταξε αποκει, είδε πως δεν έτρεχε τίποτε εκείδά, κι' έδωσε μιά και πέταξε αλλού, γιατί είχε κι' αυτός τις άσχολίες του.

ΜΙΧ. Δ. ΣΤΑΣΙΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΠΡΑΚΤΙΚΑ

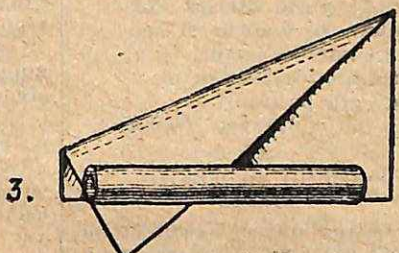
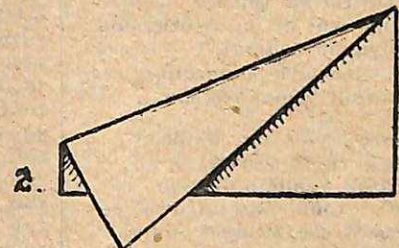
1.—Πώς να τυλίγεται το ρουλό σας.

«Έχει κι' αυτό την τέχνη του, μή νομίζετε... Γιατί συνήθως, τα ρουλά γίνονται «μιά χαρά και τρεις τρομάρες»: Στραβά, άσχημα, άκομψα. Και το περιτύλιγμα ξεφεύγει, ξεδιπλώνεται, σχίζεται, και πρέπει κανένας να το κολλά ή να το δένει, φασαρία! Έγώ λοιπόν θά σάς πω έναν τρόπο, να κάνετε τα ωραιότερα ρουλά και τα στερεότερα, χωρίς σπάγγο, χωρίς κόλλα, μόνο μ' ένα κομμάτι χαρτί και με κάποια επιδεξιότητα.

Θέλετε π. χ. να τυλίξετε ένα χειρό-γραφο, ένα τετράδιο, ένα φυλλάδιο, για να το πάρετε μαζί σας ή να το στείλετε κάπου με τον υπηρέτη, ή και με το Ταχυδρομείο. Θά το περιστρέψετε πρώτα, θά το κάμνε κύλινδρο, για να χεχτε το μέτρο. Έπειτα θά πάρετε χαρτί, στερεο κάπως, — προτιμάται το φιλό κηρό-χαρτο, — και θά κόψετε ένα κομμάτι σέ παραλληλόγραμμο σχήμα (Σχ. 1.) που ή μεγάλη του πλευρά πρέπει να έχη το μήκος του κύλινδρου που θά τυλίξετε: άλλα και **κάτι παραπάνω**, για να εξέ-χουν οι άκρες του μετά το δίπλωμα και να μπορούν να χωθούν μέσα στον κύλινδρο.

Αυτό το χαρτί θά το απλώσετε στο τραπέζι και θά το τσακίσετε, όπως σάς δείχνει το Σχήμα 2, ώστε να σχηματισθή μιά γωνία 25 ως 30 μοιρών.

Κατόπι θά τοποθετήσετε καταμεσής στην κάτω πλευρά του χαρτιού το ρουλό σας, — το φυλλάδιο δηλαδή ή το τετράδιο που θά το έχετε ήδη κάνει κύλινδρο, όπως σάς δείχνει το Σχήμα 3.

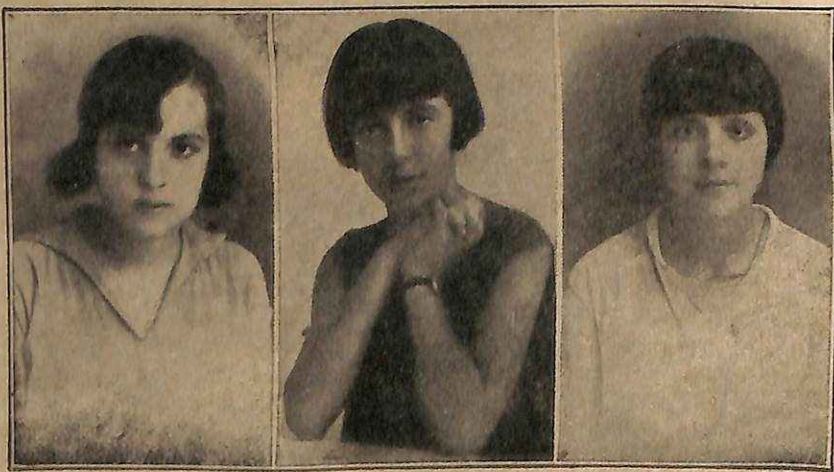
Και θ' άρχίσετε να τυλίγεται το ένα με τ' άλλο, έλικοειδώς κι' όσο μπορείτε πιο σφιχτά. Τέλος χώνετε τις δυό άκρες του χαρτιού που θά εξέχουν, μέσα στις δυό τρύπες του κύλινδρου. Κι' έτσι έχετε το κομψότατο και στερεότατο ρουλό που παριστάνει το Σχήμα 4.

Το ρουλό αυτό, μολονότι άκόλλητο και άδετο, μπορείτε να το κρατήσετε στα χέρια σας όσην ώρα θέλετε, να το μεταφέρετε, να το στείλετε μακριά, χωρίς κανένα κίνδυνο να ξεδιπλωθή, να σχισθή και ν' άνοιξη. Μπορείτε να το δώσετε και στο Ταχυδρομείο, αφού κολλήσετε απλώς μιάν ετικέττα με την επιγραφή και το αναγκαίο γραμματόσημο. «Η συλλογή π. χ. των Πνευματικών σας Άσκήσεων μπορεί να φθάση έτσι στα χέρια της Διαπλάσεως σά κι' άδολαβής.

Κάμετε τη δοκιμή και θά ιδήτε. Άλλά να μή σάς απελπίση ή πρώτη τυχόν άποτυχία. Να επιμείνετε, ως που να καταλάβετε και να εφαρμόσετε καλά τις οδηγίες που σάς έδωσα. Και θά μείνετε και σεις έκπληκτοι μπροστά σ' ένα ρουλό που θά καταφέρετε μ' αυτό τον τρόπο!

Ο ΠΡΑΚΤΙΚΟΣ

ΕΙΚΟΝΕΣ ΒΡΑΒΕΥΘΕΝΤΩΝ ΕΙΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

1. ΑΛΙΚΗ ΒΑΚΑΛΑΚΗ, Σηλεμένο Κάστρο, Ήράκλειον Κρήτης. Α' Βραβείον Διαγωνισμού Μεταφράσεως έκ του Γαλλικού καί Ισότημος Α' Βραβ. 233ου Διαγ. Λύσεων. — 2. ΤΟΥΛΑ Δ. ΨΥΡΡΑ, Έβρουνη Γατούλα, Έβρα Μυτιλήνης. Ισότημος Α' Βραβ. 233ου Διαγ. Λύσεων. — 3. ΜΑΡΙΚΑ ΧΑΤΖΗΚΟΜΝΟΥ, Ταξιδιάρικο Κόμα, Ήράκλειον Κρήτης. Ισότημος Α' Βραβ. 233ου Διαγ. Λύσεων.

εὐχαριστῶ καὶ χαίρω πολὺ χαίρε-
τισμούς στον παλιό μου φίλο) **P.**
M. (νὰ γραφῆς σὲ χαρκαυμένο
χαρτί ὡς πού νά συνεθίσχῃ· εἶναι
δυσκόλο νὰ σοὶ πῶ τί δηγήματα
ἔχει ὁ κάθε τόμος;) **Μάρθαν**
Σακκῆ (τῶρα μὲ τὰ δωδεκάεξίδα
θὰ ἔχω καὶ αὐτοελεῖ μικρά διη-
γήματα καὶ ἀπ' ὅλα· εὐχαριστῶ
γιά τίς προσπάθειες πού δέδωκα
δὲν θὰ σταματήσουν) **Ράσπουτιν**
(τῷ «Πένταθλό» σου δεκτό· τίς
«Διεστεῖς Διανοήσεις» θὰ τὶς δαδε-
χθῶ καὶ καλύτερο ἀπ' αὐτὸ πού
θὰ ἤθελες...) **Μελπομένη Π.**
(εὐχαριστῶ πολὺ θὰ σοὶ ἐγκριθῇ
βέβαια ἂν εἶναι καλλιπὴ καὶ ἂν
δὲν τὸ ἔχη ἄλλη) **Βαλεντίν**
Ψαροδέλλη (εἶσαι ἡ πρῶτη πού
ἐξοπαλῶναι μετὰ τὴν ἀξίωση· εὐ-
χαριστῶ πάρα πολὺ!) **Γενναίαν**
Σπάρτην (ἐσὺ δεύτερη· ἀλλὰ δὲν
σ' εὐχαριστῶ λιγότερο θερμῶς· ἐδῶ
κ' ὁ τελευταῖος εἶναι σὰν τὸν
πρῶτο) **Κων. Ε.** **Ἀφεντουλ-
δην** (ἐλαδὴ, εὐχαριστῶ) **Ἀλπι-
νιστῆν** (εὐχαριστῶ γιὰ τὰ καλὰ
λόγια πού συνοδεύουν τὴν ἀναγέ-
ωσιν) **Διψώσαν Νεολαίαν** (πού
ὕστερ' ἀπ' ὅσα εἶπε σὸ σχολεῖο
της, μὲ ἔλαμα τρεῖς νέες συν-
δρομότητες καὶ θὰ μοὶ κἀν καὶ
ἄλλες· μπράβο της! ἔργα, ἔργα!)
Χαδιόραν (εὐχαριστῶ πολὺ γιὰ τὸ
συμπληρωμὰ καὶ γιὰ τὸ ἐξοπαλῶμα)
Ρωμανιδὸν (λοῦπόν σὲ περιέ-
νω) **Ἀξέλιαν** (ἐστὶν 28 τετρ.
εὐχαριστῶ τὸ δὴλλογόν σου· γιὰ τίς
προσπάθειες) **Πήγασον** (συμμο-
ρφοῦμαι, ἀλλὰ δὲν ἤθελε ἀκόμη ἡ
σειρά σου) **Ταρξάν** (φωτογραφία
ἐλήφθη· βράδισον ἐσ:εἰλκ) **Μεγά-
λῃν** **Ἑλλάδα** (ἔχω καὶ ἔμπιστο-
σύνη· μποροῦν νὰ σταλέουν καὶ οἱ
μικρές· ἀλλὰ δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ
γενικευθῇ) **Παρηγοριάν** (ἐστὶν 28
τετράδια καὶ σὲ περιμένω) **Ξαν-
θούλιαν** (ἴδου τί λέει ἡ σημερινή
προκήρυξη τοῦ Διαγωνισμοῦ τῶν
λόγων) **Κων. Ι.** **Παπαχρυσάν-
θου, Περιπλοκάδα, Νέμεσιν,
Μοκονό, Ἀερόμητην Φορητοιά-
ραν** κτλ.
Εἰς ὅσας ἐπιστολὰς ἔλαδὴ
μετὰ τὴν 28 Νομβρίου θάπνυ-
τῶν σὸ ἐρχόμενο.

ΤΟΜΟΙ

ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

Τῆς **Α' Περιόδου** (1879-1893)
ἀπὸ τοὺς ἐκδοθέντας 24 τόμους
υπάρχουν ἀκόμη μόνον οἱ ἑξῆς
πέντε: 7ος, 12ος, 14ος, 18ος καὶ
19ος. Ἐκαστὸς τόμος δοχ. 25,
ταχυδρομικῶς δὲ ἀποστελλόμενος
δοχ. 28,50 διὰ τὸ Ἐσωτερικὸν
καὶ δοχ. 35 διὰ τὸ Ἐξωτερικόν.

Τῆς **Β' Περιόδου** (1894-1928)
υπάρχουν ὅλοι οἱ ἐκδοθέντες τό-
μοι, 35 ἐν ὅλῳ. Ἐκαστὸς τόμος
ἀρραφὸς δοχ. 80 καὶ ραμμένος
δοχ. 85. Ταχυδρομικὰ τέλη ἐκά-
στου τόμου προσθετέα εἰς τὰς
ἀνω τιμὰς: Διὰ τὸ Ἐσωτερικόν
δοχ. 5 ὁ ἀρραφὸς καὶ δοχ. 15
ὁ ραμμένος, διὰ δὲ τὸ Ἐξωτε-
ρικόν δοχ. 23 εἴτε ἀρραφὸς εἴ-
τε ραμμένος.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

* ΡΧΗ τοῦ 242ου Διαγωνισμοῦ. Αἱ λύ-
σεις τῶν Ἀσκήσεων τοῦ σημερινοῦ φυλλά-
διου εἰναι δεκταὶ μέχρι τῆς 1 Φεβρουαρίου

[Ἀπὸ σήμερον καὶ καθ' ὅσον τὸ
διαστίμα τῆς Α' ἐξαμηνίας τοῦ
1929, θὰ δημοσιεύονται Ἀσκήσεις
ἀποκλειστικῶς ἀπὸ τὰς Συλλογὰς,
αἱ ὁποῖαι ἐστάλησαν ἤδη διὰ τὸν
τρέχοντα 239ον Διαγωνισμόν πρὸς
σύνθεσιν Πνευματικῶν Ἀσκήσεων,
καὶ ἀπὸ ἐκεῖνας αἱ ὁποῖαι θὰ στα-
λέω μὲρὶ τέλους Ἰανουαρίου, κα-
τὰ τὴν προκήρυξιν τοῦ 51ου φυλ-
λαδίου.]

1. **Δογοπαικτικὸς Δεξιόγραφος**
Τὸ πόδι μου μοὺ λέει
Πῶς εἶναι κουρασμένο,
Κι' ἐγὼ, γιὰ νὰ μὴν κλαίῃ,
—Καλά, τοῦ λέω, καίμενο
Πόδι μου, ξεκουράσου.
Μ' ἀμέσως... ξυλιασμένο
Τὸ βλέπω· καὶ φαντάζομαι!
—Εἴμ. Π. Κασματῆς

2. **Στοιχειόγραφος**
Ἦταν ἡ θεὰ μεγάλη
Καὶ μεγάλως ἀκόμα
Παίροντας καὶ ἄλλο κεφάλι.
Κι' ἀπ' τ' ὀλ' μπιὸς της δώμα
Στὸ Αἶγατο κατεβαίνει,
—Ὅπου καὶ ὡς τώρα μένει.
—Ἀπάνεμο

3. **Μεταγραμματισμός**
Βγάξω Δέλτα, βάξω Μι,
Μετανοῶνται στὴ σιγῇ
Καὶ τὸ Μι τὸ κάνω Τά.
Μ' ἄδικα, γιὰ τὴν νησιὰ
Εἶναι καὶ τὰ τρία αὐτά.
—Καλκίμης

4. **Δημῶδες Αἰνίγμα**
Ρώτησαν κάποια γυναῖκα,
Τί τὸν εἶχε κάποιο γέρο;
Κι' ἡ γυναῖκα ἀπολογηθῆ
—Αὐτοῦ τοῦ γέρου ἡ μάννα
Πεθερὰ της μάννα μου εἶναι.
Τί τὸν εἶχε;
—Γενοβέφα

5. **Ψαροκόκκαλον**
* * * * *
* * * * *
* * * * *
* * * * *
* * * * *
* * * * *

Ν' ἀντικατασταθοῦν οἱ ἀστε-
ρίσκοι διὰ γραμμάτων ὥστε ν' ἀ-
ναγινώσκονται: πτηνὸν κατοικί-
διον, μετεωρολογικόν, φωτιστι-
κόν, νήσος τοῦ Αἰγαίου, πόλις
τῆς Θράκης, πτηνὸν ὑδροβίον, ἀ-
πόστολος καὶ ἀρχαῖος ἀγαλα-
τοποῖος.

Ἀθανάσιος Διάκος
Ε. **Κρυπτογραφικόν**
1234567890—Φιλόσοφος
291—Τοῦ χρόνου
323238—Περίφημ. ὄρος
41890—Θαλάσ. ζῶον
53790—Ἀρχ. βασιλεὺς
6453—Ἡραΐστειον
7943081—Τραχ. βασιλίσ.
83230—Ἀρχαία πόλις
95430—Εἶδος πλοίου
03290—Ποταμός
—Βασπερίτης

7-11. **Φωνηεντόγραφος**
Δι' ἐνὸς καὶ τοῦ αὐτοῦ φω-
νήεντος, ὁσαυδήποτε φωνὰς ἐπα-
ναλαμβάνομένου μεταξὺ τῶν κά-
τωθι συμφώνων, τῶν ὁποίων ἡ

τάξις εἰς ἑκάστον σωρὸν δύνα-
ται νὰ μεταβληθῇ, νὰ σχηματι-
σθοῦν πέντε λέξεις:

Θμπρο, δσσι, δρομπε, ρσβμ, πς
Κεῖν τῶν Ἀθηνῶν

12. **Ἀκροστιχὶς μετὰ Ποικί-
λης Ἀκροστιχίδος**

Τὰ μὲν ἀρχικὰ τῶν κάτωθι ζη-
τουμένων λέξεων ἀποτελοῦν Ἀρ-
ποιαν, τὸ δὲ πρῶτον τῆς πρώτης,
τὸ δευτέρον τῆς δευτέρας καὶ οὕ-
τω καθέτης, μυθικὸν νέον, ἱερέα
τῆς Ρέας:

1, Βασίλισσα τῆς Ἑλλάδος· 2,
Χρονικὴ μονάς· 3, Δίκαιος τῆς
Π. Διαθήκης· 4, Μέρος τοῦ λαι-
μοῦ· 5, Ἐπίθετον ἔχον σχέσιν
μὲ τὸ χρώμα.

Περιπλοκάς
13. **Φωνηεντόγραφον**
νγκ - σ - σλιν
Ἐθνικὴ Πίστις
14. **Γρῆφος**
ὡς ἔ! Ἀδάμας
γρ Σιδραγδος
Σάλφειρος
Μίμης Πρώτος

Διὰ τοὺς Γαλλομαθεῖς

15. **Chiffre**
12345641—Empereur
2345541—Dieu des Grecs
36552—Ville ancienne
43256—Pierre precieuse
5641—Pape
6366—Arme

Γαριβάλλος

16-20. **Note Magique**
Remplacez par une note de
musique, toujours la même,
deux lettres à chacun des mots
ci-dessous, et formez sans ana-
gramme cinq autres mots:
Aile, nasse, farce, flore, volage
Κυρά-Κυραλίνα

ΛΥΣΕΙΣ

τῶν Πνευμ. Ἀσκήσ. τοῦ φύλ. 38

576. Ἀλάσκα (ἀλας, κά.) — 577.
Χριστὸς-ιστός. — 578. Τρίτων-
Κρίτων. — 579. Ἀρματολὸς-ἀ-
μαρτωλός.

Α
ΚΡΕ - ΜΑ - ΘΡΑ
Α - ΜΑ - ΖΟ - ΝΙ - ΟΣ
ΘΡΑ - ΝΙ - ΟΝ
ΟΣ

581. δας (δάσος), σς (σός), λς
(λῶσις, ὅλσις) (θάλασσα). — 582-
586. Διὰ τοῦ Κ: κῦμα, φανός,
κλοιός, Κύρος, κάπρος. — 587.
ΑΙΤΝΑ (Ἀετὴν, Ἰαθμός, Τέλος,
Νίκη, Ἀρχαῖον). — 588. Ἐν τοῦ-
τῳ νίκῃ. — 589. Εἰς οἰκὸς ἀρι-
στος ἀμύνεσθαι περὶ πάσης.
(εἰ σὺ ὄνος, ἀρ' εἰς τόσα μὴνες,
θ' αἱ περ, εἶπα τρίς.) — 590.
BRANCHE (rare, âne, nacre,
cabane, hache, ébène.) — 591-592.
1, Sur le sol. 2, L'abricotier
(abri, cötier.)

Μὴ λησμονεῖτε πὺς καθε πα-
ραγγελία σας, γιὰ νὰ ἐκτελεῖται
ἀμέσως, πρὶν νὰ συνοδεύεται
καὶ μὲ μιὰ τυπωμένη ταμνία, ἀπ'
αὐτὲς πού σας στέλλομεν τὸ φύλ-
λο καθε ἐβδομάδα.

ΜΙΚΡΑΙ ΑΓΓΕΛΙΑΙ

Διὰ 1 ἕως 10 τὸ πολὺ λέξεις μὲ ἐ-
στοιχεῖα δοχ. 6 τὸ ἐλάχιστον τιμὴν
Πέραν τῶν 10 λέξεων 60 λεπτά ἡ
μισ. μὲ παχὰ ἐς στοιχεῖα λεπτά 70
μὲ κεφαλαῖα δοχ. 1.

Ἡ χρησιμότης τῆς δοχ. 3.
Ἡ προληπτικὴ εἶναι ἀπαραίτητη.

ΚΘ' — 1/
Εὐχαριστῶ ὅσους μοὺ ἔστειλαν τε-
λετήρια. Νὰ περιμένω καὶ ἀπὸ ὅσους
λοῦν: Στείλτε στὴ Δοχ.: Σαρακηνὸν
Βόλον, Γαλανομάτα, Θαλασσοπούλι,
λιάν, στείλτε. Διδ

ΚΘ' — 2/
Γαλατεία μου, γιὰ τὴν γιορτοῦλα
καρδιοβγάλτης θερμὲς εὐχές.
Ταίγγαντοῦλα

ΚΘ' — 3/
Εὐθυμότες νάναδειξωμὲ τὸ ὥρατι
ρο φευδάνωμο σὸς ἐφετινὸν δημόφ-
ημα, παρακαλοῦμαι θερμὰ τὸν ΝΑΡΚ
ΣΩΝ νὰ ἐκθέσῃ ὑποφωτισμένη.

Πολλοὶ φίλοι τε

ΚΘ' — 4/
Αὐταλλάσσω παντὸς εἶδους γραμμα-
τῆς (ὅχι σχισμένα, λερωμένα, ἢ
δόντια λεφὰ) εἰς οἰανδήποτε ποσὸν
δίδων διαφορά Ἀσικῶν, Ἀσίας, Νο-
καὶ Κεντρικῆς Ἀμερικῆς, Νέας Ἑβρῆς
κτλ. Προτιμῶ Ἑλληνικὰ πρῶτον ἐκδο-
μεγάλως κεφαλῆς Ἑρμῶ (ΕΛΛ. ΓΡΑΜ.
τὰ ὅποια καὶ ἀγοράζω. Χρὶςτ. Νάλτας
δὸς Βενιζέλου 48, Θεσσαλονίκη).

ΚΘ' — 5/
Ο ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΡΟΥΣΣΑΚΗΣ περιμένει
τελευταία φορὰ Μ. Μυστικὰ δσων
τοῦστέλιν ἀκόμη Μαραθῶ 15, Θεσ/ν.

ΚΗ' — 6/
Ημεῖς, ΜΑΓΕΜΕΝΟ ΒΑΣΙΛΟΠΟΥ, βα-
λεὺς τοῦ Μαγεμένου Κράτους,
τῇ ἀπολείξ τῆς Διηγορίας καὶ Μα-
λίας: Διατάσσωμεν ὅπως πάντες οἱ
καὶ αἱ γαλαὶ καθ' ὅλην τὴν σήμερον
λῶδωσι τὴν παθητικὴν Σονάταν τοῦ
ζαρι.

ΚΗ' — 7/
ΤΡΕΛΟ ΦΟΙΤΗΤΑΚΙ: εὐχαριστῶ. Π
ΚΤΟΥΛΑ: Δ σις:;
ΜΑΓΕΜΕΝΟ ΒΑΣΙΛΟΠΟΥ

ΚΘ' — 8/
Ιλιάνα—Συνδίκῃ. Ἀφισμένο Κδ
Κουμαριανῶ. Σοῦλῃ—Γαλδῆμ.
γολιχμα—Βραχνοῦ, Γιδά—Λέτσου.
μόζα—Ζαντί. Σωστά:
Ἀγρῶπιελῃ, Χρυσάνθεμο
Πηλιορείτικῃ Κερῶσι

ΚΘ' — 9/
Αὐτογραφῶν, ἀνταλλάσσω κάρτες
τραδικία. Περιμένω ἀπ' ὅλες
λους, Δ σις: Γεώργιο Χ. Τζωρτζῆ. Θῆ
Ρωμαντικῇ

ΚΘ' — 10/
Αὐταλλάσσω τετραδικία μὲ ὅλοι
Δ σις: Ὀρφανίδην, Πανδρόσου
(διὰ Κ. τ. Χ.) Ἀθῆναι.

Κούκλα τοῦ Χωρι

ΚΘ' — 11/
Αὐλετ. Αἶα, Κανάρη, Ροζίτα,
δὴ Ὀρῶν, Μοῖρατο Ἀκροῦ,
Τελεσίλλα, Παρηγορία: Νὰ περι-
ἀκόμη τετραδικία σις:; Ναι:
Κούκλα τοῦ Χωρι

ΚΘ' — 12/
Τιγρῶν, τετραδικία ἑλᾶδα, εὐχαριστῶ
Τρελὸ Γυναικοποιδὶ, ἑλᾶδες τὸ
τραδικί μου: — Κούκλα τοῦ Χωρι

ΚΘ' — 13/
Τὸ ΜΑΓΕΜΕΝΟ ΒΑΣΙΛΟΠΟΥ καὶ οἱ
ΑΝΙΚΗΤΟΙ ἀνταλλάσσω Μ. Μυσ-
(ἔσπελτε ἑνα τετραδικίον γιὰ ὅλον
τόνον ἐνός). Ἀλλογραφῶν καὶ
χωριστὰ Δ σις: Τζάν Γ. Ζερβάν, π.
ῆνῃ. (Μὲ τὰρχικὰ ἐκείνῃ πρὸς τὸ
ποῖον ἀπευθύνεται).

ΚΘ' — 14/
Μελαχροινούλα, Κούκλα τοῦ
ριού, ἀνταλλάσσω Μ. Μυστικὰ
τὸ ΜΑΓΕΜΕΝΟ ΒΑΣΙΛΟΠΟΥ:
Ὡρίων Ἀδερφίνες, ὁσᾶσπιστῇ

ΚΘ' — 15/
Εὐ Χριστὸν ἀδελφοὶ Γεώργιε Δεσμέ
Τιγρῶν, ἐφερίστω τὸ Διαπλαστικόν
ἀλογόμυθος.

Διὰ Α. Υ. Μαγεμένο Βασιλόπου
Ἄρην Ἀνιήντες, ὁσᾶσπιστῇ
ΚΘ' — 16/
Οσᾶσπιστῇ, ΝΤΟΡΙΑΝ, τὸ φευδάνωμο
ros dorelicium καὶ ἐπαυμένους res
Πη. (Κατὰ τὸ ἰσ. ἡ Παρῶλην.)
Τρελλὸ Φοιτητῇ